

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

City
UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XI. Ч. 62 (1269). СУБОТА, 25 ТРАВНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 25th, 1929. No. 62 (1269). VOL. XI.

ФЕН Ю-СЯН ПОВІДОМЛЯЄ ДЕРЖАВИ ПРО ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ.

Висловлює надію, що світові держави остануть нейтральні під час його кампанії проти генерала Чан Кай-Ші.

ШАНГАЙ, Китай, 22-го травня. — Маршал Фен Ю-Сян, після тижнів загадочного маневрування й очевидної нерішучості, повідомив сьогодні закордонні держави про свій намір "винищити" режим генерала Чан Кай-Ші, голови китайського націоналістичного уряду.

Вже розірваний ріжками повстаннями й ослаблений голодом та бандитизмом внутрішнім націоналістичним урядом опинився перед найбільшою кризою від часу "обелляння" Китаю минулого року.

Заява маршала Фен Ю-Сяна, заадресована до всіх чужоземних міністрів і консульських представників у Китаю, висловлює надію, що світові держави остануть нейтральні під час його кампанії проти Чан Кай-Ші.

Він обіцяє, що життя й майно чужинців будуть охоронені, але каже, що позички, контракти й замовлення на амуніцію між теперішнім китайським урядом а чужоземними країнами не будуть ним визнані.

Фен Ю-Сян, який має команду над величезною армією, сконцентрував свої війська в Чанчові, у провінції Гонан.

У БРИТАНІЇ НОМІНОВАНО 26 КОМУНІСТИЧНИХ КАНДИДАТІВ.

ЛОНДОН, 21. травня. — Вчора відбулася номінація кандидатів на посади до британського парламенту. Остаточний підрахунок вказує, що тепер є більше кандидатів, як було в 1924 році. Всіх кандидатів є 1,728, а в 1924 році було 1,428.

Консерватисти мають 596 кандидатів, партія праці 571, ліберали 514, комуністи 26. Крім цього є 21 незалежних кандидатів. Усіх кандидатів в парламенті є 615. Сім кандидатів уже зістали вибрані через акламацію.

У Спен Велі сер Джан Саймон, голова індійської статутної комісії, має проти себе двох опонентів: лейбориста й комуніста. Комуністичним кандидатом є Шакат Усмані, трейд-юнійний провідник з Бомбею. Він знаходиться тепер у в'язниці в Мірут, Індія, й чекає на суд. Разом з іншими арештованими робітничими провідниками Індії, його обвинувачують в бунті.

Його кандидатура є комуністичним протестом проти діяльності комісії Саймона та британського правління в Індії.

Між комуністичними кандидатами є також Шанурджі Сакатвала, бувший посол, і Гері Полит, який кандидує в окрузі Сігем проти Рамсея МекДоналда, провідника партії праці.

СЕНАТ ОДОБРІВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ВИРІВНАННЯ ПЛАТНІ.

ОТТАВА, 22. травня. — Законопроект про вирівнювання платні почтовим робітникам у Вінніпегу перейшов сьогодні в сенаті третє читання й тепер очікує підпису гвернор-дженерала, щоб стати законом.

Законопроект прийнято без поправок і він буде затягнений в книгу законів у такій самій формі, як був ухвалений в парламенті.

Він постановляє, що в кожному випадку, де страйкер був прийнятий до праці після страйку й діставав платню поштового помічника — найнижчу, яка є в рочтовій службі — а працював на вищій позиції, він дістане тепер ріжницю між тим, що отримав, а тим, що в дійсності заробив. Якщо він отримав платню, яка належала за роботу, що її виконував, то тепер не дістане нічого.

Закі гроші зможуть бути виплачені, спеціальна комісія, утворена урядом, буде розбирати справу кожного робітника окрема й вирішувати, кільки він має отримати залежної платні, якщо така на думку комісії йому належить.

Комісія буде складатися правдоподібно з П. Т. Куликана, помічника заступника генерального постметра, представника сивіл сервіс комісії й постметра у Вінніпегу.

БОЛІВІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 22-го травня. — Сер Ерик Дроммонд, генеральний секретар Ліги Націй, розіслав сьогодні до всіх держав, що є членами ради Ліги, комунікат парагвайського уряду, який закликає Болівію, що вона приготується до військової акції на велику скалю в опосвятованих районах Чако, щоб йагло поставити Парагвай у стаі війни.

Парагвайська нота обвинувачує Болівію, що вона, всупереч Вашингтонському протоколу, концентрує військо в місцях, де військові пости обох країн є в контакті. Нота каже також, що кожного дня з Ла Пазу виїждять потяги з військом і воєнними матеріалами до парагвайського кордону.

В Москві відбувається Все-союзний конгрес Рад

Головною справою на конгресі п'ятирічний план індустріалізації та соціалізації сільського господарства. — В конгресі бере участь около 1,500 делегатів зі всіх сторін Радянського Союзу, між ними багато жінок.

МОСКВА, 20. травня. — У Великій театрі зібрався сьогодні Всесоюзний Конгрес Рад, найвища влада Радянського Союзу, при участі около 1,500 делегатів зі всіх сторін Європи й Азії, що є тепер під прапором Радянської влади.

Від останнього конгресу Радянський Союз зробив величезні кроки вперед у швидкім розвитку індустріалізації, створенні великих радянських господарств і зрості колективного господарювання.

З розпочаттям теперішнього фінансового року торговельний бізнес перейшов у користь Радянського Союзу.

Конгрес, отже, збирається серед багатьох сприятливих обставин, а в той сам час перешкоди не стоїть багато великих проблем.

Конгрес правдоподібно потриває около два тижні. Він вибірає Центральний Виконавчий Комітет, який відбуває сесії між конгресами. Між делегатами є багато жінок.

УРЯД МАЄ ЗМІЦНИТИ ОБОРОНУ СРСР І ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ МИРА.

МОСКВА, 23-го травня. — (Повища депеша, переслана буржуазною пресою агенцією Асшійтед Прес, не подає причини уступлення тов. Рикова з голови Раднаркому. Однак можна сподіватися, що причиною резигнації був лихий стан здоров'я.)

Олексій Іванович Риков уступив з голови Рад Народних Комісарів Радянського Союзу. П'ятий Всесоюзний Конгрес Рад поручив учора урядові підприняти кроки для скріплення оборони Радянського Союзу і риночасно продовжати працю в користь мира.

Ухвалена резолюція заявляє, що відкинення радянської пропозиції розроблення підготовчої комісією по розробленню в Женеві й небажання капіталістичних урядів "відприняти навіть найменший крок у зменшенні зброєнь — підтверджує, що ці держави будуть цілу свою політику на приготуванні до нової війни".

У день 1-го травня великий харківський завод "Серп і Молот" перейшов на 7-годинний робочий день. Цей завод наступного року випустить в 7 раз більше сільсько-господарських машин, ніж випускав довоєнного часу.

ДЕНЬ ПЕРШОГО ТРАВНЯ В СТОЛИЦІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ХАРКІВ, 3. травня. — Святкування Першого Травня цього року далеко вийшло за межі традиційних рамок. Насамперед, день Першого Травня в Харкові святкували не тільки десятки й сотні тисяч трудящих столиці, а й численні робітничі та червоноармійські делегації з інших міст, що прибули до Харкова на свято.

Рівно о 9 год ранку рушили колективи. Тисячі прапорів робітничих загонів відповідають на тіж теми, на які щойно дали повну й ясну відповідь резолюції всеукраїнської та всесоюзної партійних конференцій. Сотні тисяч пролетарів Харкова вийшли в день Першого Травня на вулицю з непохитною волею здійснити п'ятирічний план соціалістичного будівництва, чітко накреслений 16 всесоюзною партконференцією. Демонстранти несли десятки прапорів з написами: "На боротьбу з правими ухилом, на боротьбу за ленінську "єдність", "Геть троцькістів — контр-революціонерів".

В 11-й годині ранку тов. Петровський обходить разом з командувачем Української Військової округи тов. Блюхером червоноармійські лави, що заняли весь центр гіподрому. Григорій Іванович вітає червоноармійців з пролетарським святом. Молоді червоноармійці починають давати урочисту присягу. Т. т. Скрипник, Бученко й Василенко приймають від імени уряду від червоноармійського молодяка урочисту обіцянку на вірність Жовтєвій революції та соціалістичній батьківщині. Молоді червоноармійці, що недавно вступили до лав Червоної армії, гомосно й чітко вимовляють слова присяги. Потім відбулася парада. О 2 год дня демонстранти йдуть до міста, де їх гостинно приймають клуби й театри.

КЛОБ І МЕЙДЖОР ЗНОВ ПОКЛИКАНІ ДО КАБІНЕТУ БРЕКЕНА.

Парлямент затвердив угоду між урядом та Електричною Компанією про віддання водопалу Себен Систерс.

В п'ятницю минулого тижня закінчилася сесія манітоського парламенту. Перед своїм відходом парламент ухвалив законопроект, який ратифікує угоду між урядом Брекена а Вінніпегською Електричною Компанією про віддання водопалу Себен Систерс для компанії і постачання нею електричної енергії для провінції. Законопроект включав також ратифікацію угоди про віддання водопалу Слейв Фолс для міста Вінніпегу. Проти законопроекту голосували консерватисти, лейбористи й незалежний посол Прет. Ліберали голосували з урядом за законопроект.

Перед закриттям сесії парламент відкинув законопроект Квіна про один день відпочинку в тиждні. На внесок Клаоба, який законопроект відложено на 6 місяців. Внесок перейшов 24 голосами проти 11. Три лейбористи, сім консерватистів і Д. Дж. МекКензі, міністер майнів і природних багатств, голосували проти внеску.

Зараз по закінченні парламентної сесії прем'єр Брекен знову покликав до кабінету В. Р. Клаоба й В. Дж. Мейджора, які були уступили, коли віддання водопалу Себен Систерс для компанії і постачання нею електричної енергії для провінції. Законпроект включав також ратифікацію угоди про віддання водопалу Слейв Фолс для міста Вінніпегу. Проти законопроекту голосували консерватисти, лейбористи й незалежний посол Прет. Ліберали голосували з урядом за законопроект.

Перед закриттям сесії парламент відкинув законопроект Квіна про один день відпочинку в тиждні. На внесок Клаоба, який законопроект відложено на 6 місяців. Внесок перейшов 24 голосами проти 11. Три лейбористи, сім консерватистів і Д. Дж. МекКензі, міністер майнів і природних багатств, голосували проти внеску.

Зараз по закінченні парламентної сесії прем'єр Брекен знову покликав до кабінету В. Р. Клаоба й В. Дж. Мейджора, які були уступили, коли віддання водопалу Себен Систерс для компанії і постачання нею електричної енергії для провінції. Законпроект включав також ратифікацію угоди про віддання водопалу Слейв Фолс для міста Вінніпегу. Проти законопроекту голосували консерватисти, лейбористи й незалежний посол Прет. Ліберали голосували з урядом за законопроект.

ПЛЯТФОРМА КОМУНІСТИЧНОГО КАНДИДАТА ГЕРІ ПОЛИТА.

СІГЕМ, Доргем, Англія, 22. травня. — "Я стою за повну перемену суспільства, скасування всіх класових поділів, привілеїв, монополій та експлуатації, які сьогодні засуджують маси населення гарувати в поті чола і зносити нужду для зисків одиниць". Так заявив тут Гері Полит, комуністичний кандидат в цім окрузі, який має за свого опонента Рамсея МекДоналда, провідника британської партії праці.

Він каже далі, що революційний робітничий уряд сконфіскує землю, банки, майні, залізницю й інші великі індустрії та заведе загальний 7-годинний день праці, а 6-годинний день у небезпечних роботах.

Консервативний кандидат В. А. Фірілі-Виттінгста, перебуваючи до місяця, що було призначене на консервативний мінитинг під відкритим небом, застав його заповнене майнерами, які відбували мінитинг у своїй власній справі, що відносилася до їх спорів з роботодавцями. Кандидат перекрився кількома словами зі стоячими з боку і відійшов з нічим.

РОБІТНИЧІ ДЕЛЕГАЦІЇ З УКРАЇНИ І РАД. СОЮЗА НА СВЯТІ.

ХАРКІВ, 3. травня. — У святкуванні Першого Травня взяли участь робітничі делегації, що прибули до Харкова з усіх кінців України й Союзу. Прибуло більше як 2,000 чоловіка. Усі делегації взяли участь у першотравневому поході. На гіподромі на пошану їх відбувся мінитинг. Гостей вітали тов. Чубар та тов. Сухомлін. Від імени робітничих делегацій відповідали: робітниця з Миколаєва т-ка Зобченко, металіст Зиновєвського тов. Бучинський і подтавський робітник тов. Ястреб.

"Ми присягаємося в день Першого Травня, — говорять вони, — з честю й успішно виконати завдання робітничо-селянського уряду та комуністичної партії. Ми присягаємо зменшити собівартість продукції, піднести продукційність праці, зміцнювати пролетарську трудову дисципліну. Ми обіцяємо виконати всі революційні соціалістичні договори. Друге травня було великим дитячим святом. По багатьох ВІШ-ах і трудових школах відбулися дитячі рання. Після невеличких мінитингів та концертних відділів, в яких взяли участь діти, відбувся величезний дитячий похід.

ПЕНСІЮ ДЛЯ СТАРШВ ПОШИРИТИ НА СЛІПІХ.

ОТТАВА, 23. травня. — Манітоський уряд хоче, щоб закон про пенсію для старців був поширений на сліпих особи, що потребують допомоги. Міністер праці Гіан обіцяв прихильно розглянути цю справу.

АРЕШТОВАНО ФАЛЬШВНИКІВ ПАСПОРТІВ.

ВІДЕНЬ. — Віденська поліція арештувала в одному з віденських готелів сімох Італійців та одного Німця. Слідство виказало, що вони заміряли пустити в обіг 3 тисячі фальшивих паспортів. Ними мали послугуватися італійські емігранти в Франції. Серед арештованих є також бувший італійський консуль А. Русо.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Виддавчє Товариство, записане в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на вулиці Причард і Мек'гегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

"ПРАВДА" ПРО ТРАВНЕВІ ДНІ В БЕРЛІНІ.

Настіпші з Європи газети описують подробиці кровавих днів в Берліні, що почалися там 1. травня й тривали майже цілий тиждень. В ті дні Берлін, зокрема його робітничі ділянки представляли собою справжнє поле бою. Майже вся буржуазна преса Німеччини засуджує провокаторську поведінку соціал-поліції Цегрбеля. Буржуазна преса вказує на величезні першотравневі демонстрації в інших містах Німеччини, де вони не були заборонені, що вони пройшли спокійно. Але тільки про людське око ганьбились буржуазна преса свого Цегрбеля, знаючи добре, що її й тільки її інтереси обороняв Цегрбель першого травня, тільки про спокій і добробут буржуазії дбав він, розстрілюючи робітників.

В дальніших числах "У.Р.В." ми подамо подробиці того, що відбувалося в Берліні в першому тижні травня, зараз же наводимо редакційну статтю московської "Правди", центрального органу Всеосередньої Комуністичної Партії з приводу берлінського кровопролиття. "Правда" з 8. травня пише:

"Як тільки затихли вистрели в пролетарських ділянках Берліна, як тільки закінчилися кулеметна тріскотня в центрі "стабілізованої" Європи, не захоплюючи це кров звірски розстріляних яничарами Цегрбеля героїчних пролетарів Берліна, — а вже зараз стає перед нами на цілу свою величину величезне значення берлінських подій, насуваються надзвичайно важливі висновки й лекції червоної майки.

Вже з наближенням травневих днів в Німеччині можна було відчувати, що готується щось важливе й гірше. Провід німецької соціал-демократії й німецька соціал-демократична поліція по своєму гарячково готувалися до "святування" 1-го травня. Поведінка Цегрбеля була спрямована на затримання буржуазного "порядку". У відношенні до робітників вона мала явно провокаційний характер. Цегрбель подло надругався над волею й бажанням берлінських робітників, він заборонив їм святкувати сорочку річницю 1. травня. Він вчасно загрозив надати мораторій на робітничу класу Берліна, дуже добре знаючи, до чого це в розпеченій атмосфері класової боротьби може привести...

Загрози Цегрбеля не змогли, розуміється, залякати берлінських робітників, заставили їх відмовитися від виконання міжнародного обов'язку революційних пролетарів. 200-тисячна фаланга героїчного пролетаріату Берліна вишла на вулиці. Вулиці робітничих ділянок Нейкеляна й Ведінга належади до робітників. Цегрбельська поліція провадить після всіх правил воєнного мистецтва збройний наступ проти беззбройних робітників. Провизується робітничі кров, кров жінок і дітей. Робітники Нейкеляна й Ведінга будують проти поліційних бандитів барикади. Поліція пускає в рух розривні кулі, кулемети й гранати. "Демократія" в'їжджає в робітничі квартали на панцириках. 29 робітників вбито, 73 тяжко ранено — такі трофеї Цегрбеля, берлінського Дубасова. Нова хвиля репресій звалюється на пролетаріат Німеччини. Розправи, арештування, травля, заборона. Зеверінг, Гржезінський і Ко. видають розпорядження про розв'язання союзу червоних фронтівників по цілій Німеччині. Революційну німецьку компартію старуються загнати в відсіля.

В ті дні можна було бачити два Берліни: Берлін робітничий, героїчний, революційний, Берлін працюючих, Берлін бідних ділянок, Берлін, що ненавидить буржуазну владу й капіталістичний визиск, Берлін, що йде під революційними прапорами компартії, що під великим вогнем Цегрбеля мужньо виконував свій революційний обов'язок, — і другий Берлін — Берлін багатих, спекулянтів, проституток, паразитів, льоків і зрадників, який тремтів від страху й ненависті перед демонстрацією робітників, який сказав альфодував катові Цегрбелю й його озброєним справникам. В травневі дні ці два Берліни розійшлися, як бігуни електричної батареї, стали гниво один проти одного.

Озвіра буржуазія й її криводяди "соціалістичні" льоків і в часі самих подій і до них, а ще більше після кровавої бані кричать на ціле горло, що демонстрували революційні робітники Берліна — це, мовляв, темна "наволоч", "ломимени", гурток "розбишак і хуліганів".

Нікчемний, підлий викрут! Буржуазія завжди й всюди старалася й старатиметься облити квіт революційного пролетаріату потоками болота й клевети. І, як же можливе "чудо" соціал-демократичних брехунів, щоб проти "гуртка" (й то беззбройного) прийшлося мобілізувати мало не всі збройні сили Берліна й провадити протягом кількох днів справжню війну. Робітничі маси Берліна — ось кого берлінська плетократія разом і залюбки з жовтим "Фөрвертсом" (центрального органу соціал-демократії) підло називає "наволоччю".

Кроваві події в Берліні не пройшли даремно. Берлінські робітники, а слідом за ними робітники цілої Німеччини побачили наочно справжнє обличчя "організованого" капіталізму, вихованого Гільфєрдингами й Кавцькими. Робітники Берліна, а за ними й робітники цілої Німеччини затамлять добре й надовго, що дикі розстріли в Нейкеляні й Ведінгу відбулися в часі, коли при владі стояла соціал-демократія, коли вона була

правлячою партією. Роя соціал-демократії, як прислужника й пса буржуазії показала себе в цілому мерзотному світі. Правильність даної Комінтерном оцінки сучасного періоду світового розвитку й зокрема аналізу положення в Німеччині, підтвердилася й підтверджуються цілком. Правильність нашої оцінки ролі реформістичних організацій, які зростають з імперіалістичною державою, підтверджуються цілком. Необхідність найрішучішого загострення боротьби проти соціал-ремократії й особливо її "лівого", поддо-еуїтського крила, підтверджується цілком. Хто "не зовсім" певний архіподлої роді соціал-демократичних опортуністів — хай лише задумається в лекції берлінської майки.

Барикади в Берліні в 1929 році — справа важлива. Вони не випадкові. Не випадковий і те, що вони мали місце в Берліні, в цій революційній твердині німецької робітничої класи. Берлінські події говорять про напруженість, нестачість, про великий протівства цілого капіталістичного розвитку. Вони виступають, як виступи великих наближаючих боїв, до яких німецький пролетаріат неминуче прийде, не дивлячись на всі великі муки, що йому загрожують".

КОМУНІСТИЧНА ПРЕСА В ЗАХ. ЄВРОПІ.

Капіталістична буржуазія вважає свою пресу за "сьому велику державу". Сотні тисяч газет, журналів і інших органів преси в кожній країні в руках буржуазії є могутнє знаряддя її впливу, а через це й підкорення широким верствам робітничої класи. Буржуазна преса виробила свої методи затуманювати розум робітників. Зовні відбиваючи настрої й інтереси окремих верств людности, вона виховує свого читача в напрямі, що відповідає капіталістичним інтересам. Створюючи так звану громадську думку, буржуазна преса служить певній меті — виправдати капіталістичне панування, експлуатацію й пригноблення робітничої класи, як єдино правильну й можливу громадську форму.

Проти цієї великої капіталістичної держави по всіх країнах борються тільки комуністична преса. Соціал-демократична й ліберальна преса давно вже служить капіталістам, часом навіть цілком одверто, як це недавно констатувала німецька комуністична преса.

Комуністична преса, ще дуже молода в багатьох капіталістичних країнах, з кожним роком успішніше борється проти виток буржуазної преси. Хоч капіталістичні уряди вдаються до суворого терору проти комуністичної преси, часто забороняють її, конфіскують, арештовують редакторів, проте коло читачів комуністичної преси в капіталістичних країнах дедалі зростає. Виникають нові газети й здобувають нових читачів. Боротьба комунізму з капіталізмом, революції проти реакції позначається й на тиражі комуністичної преси.

В Англії комуністична преса ще дуже молода. У цій країні найстаріший щоденний преси, якій властиві найрафінованіші методи охоплювати найширший коло людности через буржуазний репортаж, комуністичній пресі було протрувати собі шлях. Проти першої щотижневий комуністичної газети "Воркерс Вікал" буржуазна преса жорстоко боролась, систематично нацькуючи на неї. Численні судові вирокви й штрафи примусили цю газету прийняти своє існування. Замість неї виникла нова комуністична газета "Воркерс Лайф".

Класово-свідомі робітники зрозуміли, що комуністична газета не є тільки партійний орган, а це є теж єдина газета, що справді боронить інтереси пролетаріату. Тепер "Воркерс Лайф" є популярна щотижневая газета, і тираж її щоразу зростає. Постійне співробітництво робітників і кореспондентів у цій газеті забезпечує інтерес до неї робітників.

У Франції. Центральним органом французької компартії є "Іманіте", колишній центральний орган французьких соціалістів. Революційна частина цієї партії разом із "Іманіте" перейшла на сторону комунізму. Постійний тираж цієї газети становить 220,000 примірників, а часом число це збільшується й до 400,000. "Іманіте" дуже поширена серед робітників і читало важити, виховуючи французький пролетаріат у дусі комунізму. Крім "Іманіте" французька компартія має ще шість щоденних газет "Депеш де Лоб", тираж її щось 10,000 примірників і німецьке видання "Іманіте", що виходить в Ельзас-Льотарінгії й має тиражу 15,000 примірників. Крім Франції ще 25 щотижневих комуністичних газет. Французька комуністична преса енергійно борється проти соціалістичної преси, яка часом, заради демагогії, ховається під радикальну маскою. Як і скрізь, величезна сітка робітничих кореспондентів, які щодня інформують комуністичну пресу про життя фабрик і заводів, дуже сприяє її поширенню. Роборівський рух, що чимало змінив у Франції в зв'язку з святкуванням десятих роковин Жовтневої революції, останнього ча-

су так поширився, що "Іманіте" почала щодня придляти роборівським кореспондентам цілу сторінку.

В Італії. Італійські комуністичні преси доводиться боротися в тяжких, нелегальних обставинах. Дарма, що фашизм жорстоко карає за поширення комуністичної преси — в Італії виходить цілий ряд підпільних комуністичних газет. До листопада 1926 року центральний щоденний орган італійської компартії "Уніта" ("Єдність") виходив легально й мав тиражу 22,000 примірників. Тепер він виходить нелегально, як і інші комуністичні газети "Веріта" ("Правда"), "Джеванта Комуніста" ("Комуністична Молоть"), "Фронтє Уніко" ("Єдиний фронт") й "Компанія" ("Товаришка").

Італійські комсомольці, хоч які великі їм доводиться переживати труднощі й жертви, енергійно працюють над поширенням комуністичних видань. Їм пощастило протягом одного року поширити серед італійських робітників щось 100

тисяч примірників газет (місцевих, фабрично-заводських, тощо) і 150 тисяч листівок. Італійська комуністична преса, хоч вона й нелегальна, теж має широку сітку нелегальних робітничих кореспондентів по підприємствах, і листи їх чимало збільшують її революційний вплив.

Уже цей короткий огляд окремих капіталістичних країн виявляє, що комуністична преса — це тепер велика сила, яка щодня будить класову свідомість мільйонів робітників, отже й є важливий чинник готування пролетарської революції.

Комуністична преса є смертельний ворог буржуазії й її преси, що плазе перед нею. Буржуазні газети, скрегоучи зубами, примушені визнати безупинне зростання й вплив комуністичної преси. Проте їхня даремна лют, терор і переслідування комуністичної преси від капіталістичних і фашистських урядових органів не можуть пошкодити комуністичному ширенню ідеї комунізму.

Французький міністер внутрішніх справ читає "Українські Робітничі Вісті", хоч він не із снитячського повіту.

Не знає української мови? Байбарда! Пому перекладають "Укр. Роб. Вісті" на французьку мову.

Куркуленко недавно тому задував, що у Вінніпегу є такі шпирі добродії, що цілими днями перекладають "Українські Робітничі Вісті" на англійську мову.

А пару днів тому назад редакція "У.Р.В." отримала листа з Бельгії. Ось уривок з него:

"Шановний Товаришу Редакторе! Я не маю чести знати Вас персонально, але Ви умісли рік тому назад кілька моїх статей. Тоді я ще не мав змоги читати вашої газети і навіть не знав би про їх існування, коли-б не допався під представництвом французького міністерства внутрішніх справ. Росіаю Вам, як не було:

В липні 1928 року мене викликали до комісаріату поліційного міста Сен-Клау під Парижем, де я жив. Комісар, запросивши мене сісти, вичіпчо сказав мені, що в міністерстві внутрішніх справ є відомості про те, що я в своїй журналістичній праці проваджу проти-французьку лінійку. Я зі здивованим відношенням, що справивши Франції у своїх писаннях я ніколи не займався...

"Як не займався? — сказав мій співбесідник, — Перед мною лежить ваша стаття, написана в гостро ворожому тоні проти Франції й за нашим повним підписом в канадській українській газеті.

"Але, пане комісар, де-ж ви її читали, ви-ж не знаєте української мови?"

"Ваша стаття, повторюю, уміщена в канадській комуністичній газеті й от перед мною лежить її французький переклад... Маю доручення повідомити вас, що при цьому найменшому з вашого боку ви будете негайно вислані з Франції.

"Як же так? — найменше? — сталося. Перед першим травнем зв'язи нашого кореспондента з постелі, посадили у вагон, замкнули, вивезли до Бельгії й здохнували там.

І все тільки тому, що французьке міністерство внутрішніх справ читає "Укр. Роб. Вісті". Ще й перекладати йому мусять.

Кажуть, що ті перекладачі сидять у Вінніпегу.

Також чудаків філософів! Навіть платні за свою працю від нас не домагаються.

"Шпирі вони люди!"

ЧЕРВОНІ. ІНДІЙСЬКЕ РОБІТНИЦТВО НЕ САМОТНЕ В БОРОТБІ.

В Бомбєі проголошено загальний страйк текстільників. Із 150 тисяч текстільників робітників і робітниць 130 тисяч негайно припинило роботу.

У відозві виконбюра Профінтерна до робітників усього світу з цього приводу говориться:

"Боротьба бомбєйських текстільників не залишиться, безперечно, без підтримки решти індійського пролетаріату як у самому Бомбєі, так і по інших промислових центрах Індії. Ця героїчна боротьба не може не викликати гарячих симпатій у робітників усіх країн, які знають, що авангард індійського пролетаріату — текстільники Бомбєі — борється за своє існування, борється проти тубільного й закордонного капіталу, борється за незалежність Індії. Пролетаріат всього світу — на допомогу бомбєйським текстільникам!"

КРИЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ.

Про філософів, поетів, свободу слова, снитячців, читачів і перекладачів "Укр. Роб. Вістей" та французького міністра.

Філософії хіба трішки піддамо цим разом, або що? Брр! Цур її отій філософії. Дуже-ж я її ненавижду. На ніякого біса вона робітничові не здалася. А проте деякі робітники беруться до неї.

Філософії й поетів неололю я. Так, так, і поетів.

Кажуть, що українці мають 15 мільйонів поетів. Постяна нація. Ото лихо мені! Ще готові мене зробити зрадником нації.

Та, вже який буде шо буде, але поезій, головню отих же недрукованих, читати не можу.

Пару днів яхощ тому назад дав мені наш редактор, щоб я переглянув з літературно-критичної погляду в рукописах і вибрав кращі до газети.

А йому по філософіїному: — Дайте мені, товаришу редакторе, фляшину рецінового олію, я випью її під спати, а поезії читайте ви самі.

А він до мене: — Ти їх кризь червоні окуляри візьми.

А я до него: — Ви їх краще віддайте на "екерей". Бо я ось маю перед собою для червоних окулярів Філософії.

Пише до мене один філософ: "Якими-б ти, добродію (так і пише — "добродію", хоч я в життю нікому ще добра не зробив) окулярами на світ не дивився, то не побачиш його таким, яким його бачить той чоловік, який дивиться на світ власними очима".

Отакого кліна забив мені в голову. І не знаю хто. Коли-б знав, то запитав би на кого він голосує в часі виборів. Філософії якраз тим і славить, що не подають ні імені, ні адреси...

Злодії роблять теж саме.

Ессери! Вудсворт в доміняльному парламенті боронить свободу слова. Кажє Вудсворт — я не комуніст, а проте протестую проти заборони чужинської мови на комуністичних мітингах в Торонто, крім англійської.

Хитрий філософ з Вудсворта. Перш: всего, хоч його ніхто не підозріває в комунізмі, він так заперечеує, що він не комуніст, аж тоді протестує. Потім це раз протестує на тій основі, що Канада "підписала мирний договір, який загрантував права всім народам до їх мови"...

Ото файно! А то через які окуляри дивиться Вудсворт на той "мировий договір"? Раз Вудсворт не комуніст, то він визнає мирний договір, бо його підписала Канада. А от торонтоєська поліція не визнає, хоч в комунізмі її також підозрівати не можна.

А містер Гіс в "О.В.Ю. Будетний" повідомляє нас, що коли Вудсворт і Гіс, Гіс і Вудсворт і решта некомуністичних послів в парламенті почали деклаувати торонтоєській поліції, що Канада підписала якийсь то мирний договір у Версалю, після якого, людям залишено мову, то ніодш посол в парламенті ані слова проти цього не обізвався.

Дійшло до того, що вже й Гіс і Вудсворт замовкли (хоч мови їм ніхто не відбирав), то проте ніхто не обізвався.

Читаючи це в "О.В.Ю. Будетний" кризь червоні окуляри, я мав вражіння, що торонтоєська поліція заборонила послам мову в доміняльним парламенті.

А як Вудсворт і Гіс промовляли на вічу партії праці в Торонто і як на тому вічу представники комітету оборони свободи слова хотіли проделожити резолюцію-протесту проти розпорядженя поліції, то ні Вудсворт ні Гіс не вимімулися за тим, щоб дати можливість таку резолюцію проделожити.

Як поглянеш на тих "оборонців" кризь червоні окуляри, то так і бачиш, що жовті-ж вони, жовті.

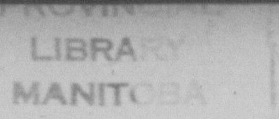
Часом кортить мене глянути кризь червоні окуляри на нашу організацію. Дуже кортить.

Недавно якось невмісис глянував я на захід. В одному з відділів "святинці" чудернацьку дитячку вступрагли. Сказали, щоб кожний час їхнього відділу читав "Укр. Роб. Вісті". Ще й на ухваля Х. з'їзду ТУРФДім та V. конвенцію РЗТ покликались.

Клопоту моїм окулярам завдали. Всі прейрі й гори канадські оглянув я, а снитячського повіту не знайшов.

Кажуть, що деякі неснитячці образилися, що їм кажуть читати "У. Р. В." Справді-ж бо, І так всяких обовязків в тих організаціях повно, на збори місячні раз на три місяці приходь, потім із зборів додому йди, потім знову на збори, потім знову додому — отак як походиш через цілий рік раз на півроку, ще й

НЕМА ТАКОЇ ПОДВІ В ЖИТТІ, ПРО ЯКУ НЕ МОЖНА Б РОЗКАЗАТИ ШКАВО І ПОПУЛЯРНО.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

В РОБІТНИЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ ВІДБІВАЄТЬСЯ ЖИТТЯ І БОРІТЬБА ПРАЦЮЮЧОЇ КЛАСИ.

БУДІВЛЯ.

Гармидер на площі ще побільшився. Натовп розступився, щоб дати місце робітникам, котрі мали зрушити з місця величезну підвалину і впусти її на привалене місце у викопаний глибокий рив. Всі були дуже цікаві побачити, як то буде сунути та величезна каменюка. Тільки широкі цвириньки в весло в квітці та сонце широким, неприглядним лицем всміхалося згорі з-посеред темносинього безхмарного неба.

Всі прикази будівничого сповнено швидко. Півперек невеличкій доріжки, куди треба було просунути камінь, покладали чотири вали, так само зарубі, як ті, на котрих він тепер спочивав. Такі самі два вали положено півперек ями, в котру треба було спустити камінь. Робітники оточили його з друками в руках, мов ладжали букми всидувати його до руху і зламати його камину впертість. Деякі жартували й сміялися, називаючи підвалину сірою короною, котра так багато людей оде заганає до стаїни.

— А поступись, малесюка, — гейкув один, поштуркуючи камінь рукою. Але ось роздалася команда будівничого, і все утихло. На цій людській площі чути було тільки шепання людей та цвірк шилга в квітці.

— Ану, рушайте. Раз, два, три! — крикнув будівничий. Десять дрюків, мов десять величезних пальців, підхопило камінь з обох боків і він звільна полокотися по валах, важко хрустячи ними о підсипаний шутер.

— Гурра! Гей! А скобочино його, нехай рушається! — закричали весело робітники.

— Далі! — кричав серед тих голосів будівничий.

Робітники знов натужилися. Знов захрустів шутер, заскрипіли вали під тигарем, і камінь, мов величезна черепаха, повз ізвітна наперед.

— Гурра враз! Ану! — кричали радісно робітники.

Камінь уже був над ямою, спочивав на двох попереках ліггарях, котрі по обох берегах ями своїми кінцями глибоко вгризлися в землю під його вагою. Але тепер діло було найтрудніше — спустити

камінь відповідно в долину.

— Ану хлопці, живо до дрюків, — командував будівничий. Робітники розскочилися в одну мить на об'їрки рова й підсадили п'ять пар підойм під камінь.

— Попід ребра його. Так, щоб йому аж серце підскакувало, — жартували робітники.

— А тепер підносійте догори. А як скоро ліггарі відвержеш на бік, то, як скажу: "Ну", всі разом виханпуйте дрюки і враз від ями. Розумієте?

— Розуміємо.

— Але всі враз. Бо хто запізниться, то буде біда.

— Ну-ну, — крикнули робітники й разом налягли на підойми, щоб підважити камінь догори.

І справді, він звільна, мов неохітно, віддалився від ліггарів, на котрих лежав, і піднісся на кілька цалів угору. Всіх серця мимоволі дрожали. Робітники, посиївши від натуги, держали камінь на підоймах над ямою, ждучи, заки шурамі витягнуть з-під нього ліггарі й заки будівничий не дасть знаку виханпувати дрюки з-під каменя.

— Ну, — гаркнув нараз будівничий серед загальної тиші, і дев'ять робітників разом із дрюками пірсао в противі боки.

— А десятий?... Разом із глухим лоскотом каменя, спадаючи на призначене місце, почувли згромаджені і глухий, проймаючий зойк.

— Що це такого? Що це такого? — загомоїло-крюгом.

Всі почали знов тиснутися, гомоніти та допитуватися, що це такого сталося.

— Сталася проста річ. Дев'ять робітників вихопило одночасно свої підойми з-під каменя, десятий, мулярський помічник Бенедьо Сницца, не встиг цього начас зробити. Одна хвилинка запізно, але та хвилинка могла його загубити. Камінь усім своїм тигарем шарпнув його підойму й вирвав із рук. Підойма захахла Бенедьо півперек — щастя, що не по голові, а тільки в бік. Бенедьо лиш раз зойкнув і впавав, мов неживий, на землю.

Густим клубом пірсаув догори пісок, де впала розмахнена підойма. Робітники в смертельній тривозі кинулися до

Бенедю.

— Що то таке? Що таке? — гомоніли люди. — Що сталося?

— Підойма забила чоловіка — Забила? Поій, боже! — далося чути між людьми.

— Ні, не забила, живий!

— Роздалося з-між робітників.

— Живий? А? — відсапнув один, котрого крик Бенедю захопив був, мов кіщами, за серце.

— А дуже скалічений?

— Ні, не дуже. — Це був голо будівничого, котрий також при тім випадку несподівано почув, як під ним пі з цього, пі з того дидькотіли коліна.

Товпа гомоїли і тиснулася довкола скаліченого. Навіть широкі свої кінці цюпоти жалібно та пірхав по кутах, неначе не міг дивитися на людську мукку. А Бенедьо все ще лежав на однім місці, посиївши, як боз, зомлілий, із зціпленими зубами. Підойма зачепила його гострим суком о бік, протрала опинку й сорочку і фаталнула в клубі дріур, з котрої пустилася кров. Але підойма засягнула й трохи вище, по голодинці, і через те іменю позбавила його на хвилину віддуку.

— Воли! воли! — кричали робітники, що заходилися тверезити Бенедю і перев'язувати його рану.

Принесено воду, перев'язано яму й затамовано кров, але зідтерти зомлілого годі було. Удар був дуже сильний і в небезпечне місце. Над цілим говаріством залягала знов смара непевності.

Візьміть його, вніснійте огам на вулицю, — крикнув у кінці хазій, — а ні, то занесіть до дому та прикличте доктора.

— Живо, живо! — підганяв будівничий.

Заки два робітники взяли Бенедю за руки й ноги та понесли кризь натовп людей на вулицю, до будівничого задду підійшов мулярський майстер і діткнувся рукою його плеча. Будівничий зигнувся й обернувся напрогу, мов за дотиком пекучої крові.

— А видите, пане будівничий, я добре казав...

— Що, що таке? Хто казав?

— Я казав, — шептав стиха спокійно майстер, — не спускайте камінь на друках, бо небезпечно.

— Е, дурень ти. От музь, не що инше, а п'яний був, не відскочив, хтє йому винен! — відповів офукливо будівничий і відвернувся.

Майстер стис плечима й завовав. Але будівничий почув шпильку внутрі й трохи не пінівся із злости.

І. Франко.

НОВИЙ ШЛЯХ.

Не знаю, чи вам коли лучалось їздити новим гостинцем, що ще мурують, а до щами й водами весняними розмоченій глині. Чи їдучи, чи їдучи, мусили ви проклинати його. Вже то мусить бути віз не аби-який добрий, щоб не розтренькався, гроюкаючи раз-у-раз об величезне каміння, вже то мусить бути коні не аби-які вправні й не аби-як гостро ковані, щоб не порозбивали собі копита об гостре кременія, вже то мусить бути чоловік не аби-як сильний, щоб його пісята такої колоски не сперли колькі-під грудьми. А піший-піхотинець! О, і йому грозять не менші неприємності. Що найменше може надіятися, що з чобіт хоч і яких дубрих, принесе шкаметія, а келі менше вправний, то навесно, може числитися на виткєння ноги. Як новому гостинцеві, не доставало ще згаданому бокових стєжок — цього великого добродійства, для пішо-

ходів. А хоч, може, і були тамтого літа, то тепер так розглівілися й пропали в глинистій калюжі, що годі було знайти їх поліку — не то їти ними.

Ще бодяй те було добре, що тут я часто здибав людей, що працювали на гостинці — робітників. Гірка дола тих людей. За нужденну плату 60 — 80 крейцарів денно сиди там цілий день на вітрі, слоті й вогкості, двигай тяжкій залізній молот та товчи каміння. А їх там багато сиділо. Их робота не дозволяла їм заходити в бєсіду між собою — всі сиділи мовчки, навіть пісні, тї кожночасної товаришки нашого українця при роботі, не було чути. Ті люди, нужденні з лиця і одежі й понури, видалися мені заклятими злим демоном, запряженими чарами до тїо машинальної праці. І дійсно так. Злий демон їх — нужда, а чари — той мізерний, кривавий заробок.

Іван Франко.

инших. А тут хтось сім'явся: веселим, дзвінким голосом. Бенедьо переліз з трудом через паркетного дому. В кутки вікна заглянув до середини. Довкола довгого стола сиділи головачі нафтового діла. Запивали шампаном побіду. По брозбавлених лицах, похляпанім обрусі та по сводбінних надто, може, сводбінних рухах, легко було пізнати, що веселість і забава мусили досягнути вершка.

А ось... Очі Бенедю впали на одну постать у витєртім сурдуці та забобоченні чоботах. Ті зуби були вишкірені серед обридливого усміху, який викривив ціле худє костистє лице з якусь чорніську маску. Очі всіх були устромлені на цю постать, що, зігнена в каблук, на пальцях підкрадалася до печи. Ось вона отворила повільно двері й сягнула обома руками в глибину. Бенедьо напружив зір і притулюв лице до шибки, щоб не спустити з ока її одного руху. Ось обі руки поволі-поволеньки витягають щось із печи, худє пасть повертає на пальцях знов до стола й підносійте догори... Глухий стоїт виврава з грудей Бенедю. То була робітницька каса, яку високо тримав Мортко! Очі виступили Бенедюві наверх, у грудях бракувало віддуку. Вєі зібрані плєскаки, наче божєвілля, в долоні й заливалися гучним сміхом:

— Ха! ха! ха!

Борислав сміявся.

Мортко опустив скриньку і його очі струїлися із очима Бенедю, на лице якого падало ярке світло. Бенедьо бачив, як смертельно побілд Мортко, як обезсилні руки з тріском пустили важку скриньку на підлогу, як згинулися підприємці та на німий знак Мортка кинулися до вікна. Але не найшли там нікого.

Бенедьо застав ще побратимів у хаті Матія. Одиноке, що зміг вимовити, коли очі Андруса спинилися на нїм, було:

— Браття! І я з вами. Нехай і наш Борислав сміється!

Іван Франко.

ТВОРЧИСТЬ І. ФРАНКА!
Літературна і наукова творчість та громадська діяльність Івана Франка величезна і кожній про не повинні знати. За інформаціями глядіть на 4-ій сторінці цього числа "УР.В."

БОРИСЛАВ СМІЄТЬСЯ.

(Уривок.)

Чорна ніч обгорила Борислав, коли Бенедьо вийшов з хати. Його розпалене лице обвіяв холодний вітер. Де-не-де блимали світла: ще світили шинки, що до решти випивали кров з робітників. Бенедьо не помічав, що холодний вітер видирається за його розхристану сорочку та морозить кров у жилах. Серце товклося йому в грудях, мов молотом, коли подумав про всі наслідки Андрусєвих замислів.

Скільки то робітників помандрує до криміналів, скільки біди настане, важке безробіття для тисячів голодного народу... Дві сили боролися в його душі: одна — давній, добрий Бенедьо, покійний, працюючий, що повільно повертає працею хотів забезпечити безжурну старість матері, Бенедю, повчений тепер коротким, але болочим досвідом, і друга — пристрасний, дужий, що на вид заподіяний кривди, кривди, яка і в його очах перещивала все заподіяне докитіп і поривався за зло злом

— може, ще навіть більшим — відповісти. Сліпа мєсть не кахала оглядатися на наслідки. Що буде, коли згорить Борислав? Хто потерпить більше: підприємці чи робітники? Не вмів на те Бенедьо відповісти, прохочади вулицями Борислава. Хижий вітер знімався чимраз дужче. Як довго так бродив вулицями, Бенедьо не тямив. Прийшов до себе, коли дійшов до його вух якийсь звук. Чув його цілком добре: виходив із дверей якогось будинку, якого вікна були ярко освітлені.

— Ха! ха! ха! — дзвінко доносилося до вух Бенедю.

Адже не улягало ніякому сумнівові: хтось весело сміявся.

На біжих фіранках мигали чорні тіні. Сміх мов пожеж різнув по серці перетомленого Бенедю. Як давно вже не чув веселого сміху! А він сам? Як довго себе тямить, не міг сміятися. Від восьми літ сирота, тяжка праця, хоровита мартір, побій майстра і штурханці

"КРАСІН"
В ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.
НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

Ледве виволоземось з криги, що міцно обхопила нас за ніч. Рушаємо каналом, що так-ж ми його й проклали. Підємо дуже повільно. Мачи на траверсі північну частину острову Паррі, лягаємо на нрд і широким кілцем оминаємо групу Сьоми Островів.

Досягнувши з великими труднощами точки 80°48' північної широти і 23°13' східної довжини, знову лягаємо на ост. Тепер ще гірше. Не зважаючи на підслену роботу машин, не зважаючи на те, що весь корпус корабля здригається від удару по кризі, руху майже непомітно. За останню добу ми пройшли всього лише 20 миль.

Нетерпляче, спостерегаємо небо, шукаємо темної смуги, що відзеркалювала-б вільне від криги море. Але цієї смуги нема. Значить, до самого обрїю тягнеться крига. Чи не помилялась була лігуні з "Чіта-ді-Міляно", або може за добу встигло ото наперти стільки криги. Хоч як уже там, але до 20 години 3. липня борються з надмірною кригою стає безнадійним. Знову машини не працюють, і "Красін" нерухомо зупиняється в крижаних обіймах.

Увесь день сьогодні їдуть розмови про те,

що з лівим бортовим гвинтом щось негарзд. Стартех гадає, що задмано лопасть.

Скафандр Жолудьова.

Єршов разом з Пономарьовим сходять за борт, щоб дослідити лівий гвинт.

Наслідки дослідження погані — одної лопасті немає. Але точно визначити, що трапляєся з гвинтом, може тільки водолаз. Через дві години, одягнений в зелений гумовий костюм старший водолаз Жолудів стоїть на трапі. Помічник його, водолаз Дмитрїв привинчує йому на плечі мідий казанок скафандра, а я ще раз переконаюсь, що в справжніх походах все зовсім не таке парадне, як про це в книжках пишуть. Правдивість не дозволяє мені сказати, що Жолудів "надів блискучий мідю скафандр". Мідь можна було тільки вгадувати під шаром червоно-зеленого окису. Скафандр привинчує, і Дмитрїв, взявши в жменю крижаної води, виливає її на мідню голову Жолудьова і далі хльоскає його рукою по потилиці. Така традиція: як на коняку не можна сидати з правого боку, так і водолазові не можна лізти під воду, поки хто-небудь не лясне його по скафандрові мокрою рукою. Жолудів поринає у воду. Рїд дрібних пухирків здіймається у воді, де пірнула голова. Як в шклянці нарзану, пухиряться вода над головою Жолудьова, і повітря, що його підсилено подають з пазуби помпою, без затримки проходить в щільну між скафандром і гумовим костюмом. Як ошпарений вилазєє з води Жолудів. Наче температура води не шийча від нуля, а ось-ось закипить.

Спиритний Ісаїшов скїдає з Жолудьова ска-

фандр. Його замінюють другим, і знову Жолудів дістає ляпаса і поринає у воду, але знову пухиряться вода, і Жолудів вилазєє назад. На цей раз експертїза Дмитрїва встановлює неперяодок в нарізці.

Я їду спати, так і не дочекавшись, поки Жолудів пірне у воду без веселого рою блискучих пухириків над головою.

Сейнт Морис коло полюса.

Нїч проти 4-го проходить марно. Спати надокучило. Один по одному сходять на кригу аматори лижного спорту. Проте, слово "аматори" до нас мало пасує: багато з нас, як і наш друг Міндлін, стають на лижі вперше. Іти лижами по арктичній кризі трохи трудніше, ніж у Петровському парку. Шлях загорожують ледяні пороги, сніжні горби заввишки на кілька метрів. Зіткнувшись, льодини нагромадились — одна на одну, кришачись і обламаючись. Уламки і собі теж примерзали до льодини, і вся ця каша утворила нерівний пагірчастий горб із зазубреними гострими краями і неправильною верхівкою. Тїи через таку перепону на лижах не можна. Перекинувши їх через тороє, караскаєш ї собі на нього за допомогою лижних палів. Перебороти тороє ще важче, якщо коло нього чорніє відкритою водою широка розцілина, куди неминучє сповзеш, як тільки зробиш якийсь непевний рух. Далєся взнаки нам оті розцілини. Не через вську можна перестрибути. Коли вона не широка, ми переходимо її просто на лижах. Ось де я оцінив товсті, незграбні на око лижі.

Число лижників де-далі більшає. На лїд

переходять всі, від аврал-адмірала до кочагарів. 24 години підряд віддаємося ми лижному спорту. "Красін" перетворюється в якийсь плаваючий Сейнт Морис. Від бездіяльності нудимося. "Красін" стає іграшкою вітрів і течій. За останню ніч нас, разом із кригою, зарейфувало на дві милі на схід. Добре, що дрейфує проти нашої путі. Якщо так буде й далі, то 67 миль, що лишилися нам до групи Вільєрї, ми пройдемо за 34 дні, та й то, коли льодину, на якій сидить група, не буде дрейфувати в тому самому напрямі, що й нас. Образливо, звісно, переборюючи 2,785 миль від Ленінграду до Сьоми Островів, повзти оті 67 миль понад місяць. А, проте, Нансен змарнував три роки на дрейф разом з льодами поперед Полярного байсену. А що таке 34 дні проти тисячі днів, що їх витратив Нансен!

Але лєгкіа — одне, а практика — другє. Нїдїти тут мало не півтора місяця ми не можемо — нам тоді не вийти звідси до наступу полярної зими. Треба шукати інших шляхів.

Погано не тільки нам. Ще гірше доводиться решті експедицій, що мають невеличкі кораблі промислового типу. Всі вони перебувають в стані цілковитої безпорадності — куди підвєднєш і західніше за нас.

Ще гірше, ніж у нас, справа у "Малигіна", що плаується в південно-східних берегах Зюд Остлянда. Погано в нього і з літацькою роботою. Лише сьогодні — після п'яти днів відсутності — повернувся Бабушкін, про якого вже гадали, що він загинув.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!
ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВІСНОЮТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Я ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждєнь. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЄ ЖИТТЯ" — одиний дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтерєси правочого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передлату на помині часописи я журнали посилає або на їми кожного часопису окрема, або на їми ї адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor St.,
Winnipeg, Man.

КРИВАВЕ ПЕРШЕ ТРАВНЯ В ПОЛЬЩІ. (Спеціальна кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей")

День першого травня в Польщі перебіг так в містах, містечках, як і на селі, у корінній Польщі, як теж на окупованих землях Західної України і Західної Білоруси в могутній день революційної боротьби робітників і селян. З незломним завзяттям виступила революційна частина пролетаріату, щоб протиставити фашизмові, фашистській владі та всім фашистським і соціал-фашистським партіям свій могутній п'ястук, щоб задемонструвати свою готовність до боротьби, в обороні СРСР, проти воєнної підготовки.

В Варшаві, Лодзі, в Домбровському басейні, на Горішньому Шаску і в Люблині, у Вільні і у Львові, та по селах збиралась тисячі і тисячі робітників і селян під червоними прапорами своєї революційної партії.

Особливе значення сьогорічних травневих демонстрацій лежить в тому, що по думці нової тактики Комінтерну, по думці керівників партії, революційній масі демонстрували окремо від соціал-фашистських партій на власних збірних пунктах, майданах і вулицях, протиставляючи таким чином цілому фашистському таборові табор революційного пролетаріату. Ця обставина вимагала від нас особливої уваги і рішучості, тим більше, що перед першим травнем фашистська влада і фашистські партії у фабриках і через пресу на всіх перехрестях вулиць з жорстокою отвертістю відгукуювали робітництву різною на випадок, коли воно поважитись демонструвати по стороні комуністів.

Революційні розмах широким мас в цей бойовий день зможемо тільки тоді правильно оцінити, коли звичайно підготуємо нового фашистського уряду ПІЛСудського-Світалського з метою здавлення цього дня боротьби. Хвилі терору піднялись вже декілька тижнів перед першим травнем. Урядовий орган "Голос Правди" чванився, "що поліція вдаєсь вже перед 1. травнем посадити за тюрми грати 85 процент партійних функціонерів". В дійсності перед 1. травнем було арештовано біля 3,000 робітників і селян. Масові арештування радикальних селян мусьть бути особливо підкреслюють як важкий момент, що означає загострення положення на селі. Напередодні 1. травня оголосила вся преса слідуючий офіційний комюнікат:

"В день 1. травня будуть зібрані особливо сильні відділи поліції, завданням яких буде в зарезку здавити комуністичні демонстрації. В понеділок відбулись в Влоках (переїзді Варшави) поліцейські маневри. Поліцейські відділи з червоними хортами представляли демонстратів, кімпа поліції на них наступала. Щоб приващити коней до кірсової стрілини, стріляно при цьому сильними набоями".

Незабуто теж про тюрми. Тюремна сторожа була зміцнена поліцією, тюремні грати були спеціально для 1. травня забезпечені подвійними залізними штабами.

Та наперекір тому всьому, боєва воля робітників проти фашистської диктатури не зникла з поля зору. У Варшаві під червоними прапорами партії демонструвало біля 8,000 робітників, між якими були сильні заступлені найбільшій фабрики, як Норблін, Паровоз і інші. Кілька разів наступом поліції розпорошені маси збились знов і знов, розвиваючи червоні прапори. На Гжибовській площі збиралось після того, як деякі відділи демонстрантів були поліцією змушені до відступу, 5,000 робітників. Виступило кілька промовців. Нараз зачався наступ поліції. Старий революціонер, комуністичний посол Сипула, що йшов на чолі маси, був вирваний бандою замовлених фашистів і шпидлів з маси, кинувши на землю і до крові побитий раніше, ніж вдалось робітникам його оборонити. Шойно після того як впало 100 (разом було більше як 150) ранених на площі, з цього багато тяжко ранених, маса відступила. У вузьких вулицях докружили тюрми на Паявку збиралось понад тисячу робітників з домаганням увалення політичних в'язнів. З тюрми задунав "Інтернаціонал". Тюремна поліція почала бити безборонних в'язнів, при чому було стріяно остроми набоями.

Геройський лодзький пролетаріат повів в цей день могутню боротьбу проти фашизму. По наказу уряду, щоб не заякати заграничних віртегів, мовчить вся преса, як зарізана, про ці великі і могутні демонстрації, при котрих було 100 ранених.

Лодзькі демонстрації були гідним завершенням могутнього страйку лодзького пролетаріату. Уже напередодні було арештовано кількатор робітників. Помимо цього збиралось під червоними прапорами комуністів на вулицях понад 15,000 робітників і робітниць. На площі Галера і на Гурнім ринку відбулось водночас два комуністичні мітинги. Як тут, так і там поліція напала на ма-

си. Робітники почали боронитись. Особливо треба підкреснути геройську відвагу робітників. На обох площах було понад сто ранених. Маси відступили і вдалось зібратись знову на інших місцях. На шістьох місцях відбулись промови. Коли маси рушили в похід на чолі йшов комуністичний соймовий посол Росяк. Похід рушив у напрямі тюрми. Біля Зеленого ринку почалась знову атака поліції. І знов були це жінки, котрі з робітниками пішли в оборону боротьбу-проти наступу поліції.

Величеські демонстрації відбулись в Домбровському басейні. Ближніх інформацій поки що не маємо. У Вільні демонстрували тисячі робітників. Теж і тут було певне чиєм ранених. Революційні селянські послы Хам і Вальницький (помимо того, що цей останній недавно був соймовим виданим судами) були серед мас. Посол Хам був після того фашистами побитий.

Особливо треба підкреснути демонстрації селян. Вони демонстрували не лише по селах, але йшли в міста, щоб демонструвати разом з робітниками. До самого тільки міста Люблина пришло 3,000 селян, до Решева 600 і т. д.

Партія Яворовського (т. зв. "революційна фракція ППС") збирала в Варшаві на Театральній площі біля 6,000 осіб, в поході йшло лише 3,000 до 4,000, між ними 1,500 фашистської міліції. В поході були робітники фабрик амуніції, міські бітники і т. п., що є підчинені безпосередньо фашистському теророві. В поході співали гімн легіонерів першої бригади ПІлсудського і підносили олівки маршалу ПІлсудському.

ППС збирала в трьох місцях Варшави ледви 3,000 робітників. Вона була так слаба, що не вдалось створити демонстративного походу. В центрі міста ППС не було взагалі видно. Бунд і Польей Ціон — біля 2,000 людей. В Лодзі група Яворовського не вступала взагалі. ППС демонструвала разом з Бундом і Польей Ціон разом в силі 6,000 осіб.

Перший травень приніс поразку фашизмові. Перший травень доказав безсумнівність того факту, що процес радикалізації і активність робітничо-селянських мас та поневоленних народів світу зростають. Демонстрації комуністичної партії перевищили своїм чином і могутністю походи фашистської партії Яворовського разом з ППС. Фашизм може свій

терор збільшувати без кінця, одначе зростаюча господарська криза, що дає більшою зріст поневолення національних меншин, створюють непереможні джерела зростаючого незадоволення і обурення широким мас. Для широких мас стає щораз більше ясним, що тільки під керівництвом ко-

ІВАН ФРАНКО. (НАРОДИВСЯ 1856, ПОМЕР 1916 РОКУ)

Іван Франко — найвидатніший український письменник і славний український учений. Народився в Галичині, він був сином селянина-кошарника. Дитячі роки його пройшли на селі серед бідних трудящих — селян. Хоч і які невеликі були достатки у Франкового батька, але освіту хлопець дає. І сам він до того всіх зусиль прикладав, не зурвався важкої праці, щоб завоювати освіту. Не дуже добре було в тодішніх школах, надто в початковій, але, хоч як важко було, Франко йшов за найкращого учня, сівши не тільки середом, але й вину школу — університет. В університеті він разом із кількома товаришами; палко береться до громадської праці, ставши на шлях боротьби за кращу долю трудящих. З цього шляху він не сходив уже аж до смерті. Багато гірко доводилося скоштувати Франкові за свої революційні думки та вчинки. Жандари австрійського цесаря не раз його в'язнили садовими, на село заскакали, ходу в житті не давали. Наприклад, хоч і дуже вчена він був людина і міг би багато зробити за професора в університеті, а всі стелки йому туди заборонено. Та не було сили заборонити йому писати й працювати. І Франко написав за своє життя силу-силенну творів: віршів, оповідань, повістей, п'єс, наукових розвідок, перекладів і т. ін. Найвідоміші з цих творів ті, в яких він малює нудне життя українського робітництва та селянства в Галичині. Він добре показує в цих творах, як безпорадно перед капіталом селян убожество, як частина селян їде на виселення в Америку, а частина на фабрику та завод, на визиск та загиб.

Останні роки свого життя Іван Франко дуже бідував. Що хвороба його знесила, а що й світова війна змучила. Він жив в Галичині, що підчас війни переходила з рук до рук — то австрійській армії, то російській. Помер він 1916 року у Львові. Наші організації повинні вшанувати пам'ять І. Франка концерт-мітингами в невідло, 2 червня, як також внутрі організації для членства повинні влаштувати вільні розмови, голосні читання про Франка і його творчість. Матеріал для вивчення Франкової творчості є в брошурах "Іван Франко" — Олександра Лорюквича, і "Іван Франко" — Андрія Риччицького. Перша брошура коштує 25 центів, а друга 10 центів. Ми рекомендуємо їх нашим організаціям, особливо першу, як також рекомендуємо нашим організаціям і подвійним товаришам набувати й читати твори Івана Франка, які ми проголошуємо на іншому місці в цьому числі "У.Р.В."

ТВОРИ ІВАНА ФРАНКА.

Table with 3 columns: Title, Price, and other details. Includes items like 'Борислав сміється', 'Малый Мирон', 'Рибір поезій', etc.

Набувайте їх в Робітничо-Фармерській Книгарні у Вінніпегу. ЗАМОВЛЕННЯ З НАЛЕЖИТИМ ЗАСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 550 SELKIRK AVENUE, WINNIPEG, MAN.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ЄДИНИЙ В СРСР І ДРУГИЙ В ЄВРОПІ.

В Харкові організувався фізико-технічний інститут. Інститут буде єдиний у Союзі і другий в Європі науково-дослідницьку працю в царині низьких температур. Крім того, інститут вивчатиме фізику кристалів, електрики в газах, фізику-хімії, та теоретичної фізики. Працювати в інституті згодився між іншим, молодий радянський учений Капиця, що завоював своїми працями значне ім'я в наукових колах всього світу. Для праці Капиці буде влаштована спеціальна лабораторія надпотужних магнетових полів. Інститут налагодить близький зв'язок з промисловістю, приймаючи заводських працівників до своєї діяльності, влаштовуючи лекції на заводах і т. ін.

ОПРАЦОВАННЯ БІОГРАФІЇ В. АНТОНОВИЧА.

Комісія для складання біографічного словника діячів України ВУАН обміркувала плян видання першого тому словника (на літеру А.) За центральну для цього тому працю буде біографія відомого вченого та громадського діяча В. Б. Антоновича. Опрацювати плян цієї біографії та розподілити її між авторами доручено В. Міяковському.

СИНАГОГИ НА УКРАЇНІ.

Радянський орган вільнодумців "Безбожник" помістив цікаві дані про синагоги на території СРСР. У 1914 р. було на Україні 1,400 синагог; до 1917 року 350 з них зачинено. На Білорусі сконфісковано за той час 100 синагог. У тому ж часі на Україні зменшилась кількість рабівнів з 1,059 на 830.

НАРАДА В СПРАВІ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

Під головуванням Рикова відбулася нарада з участю спеціалістів для обговорення про питання про використання енергії Дніпребльстану. Жвавий обмін думок викликало питання про зведення Дніпребльстану з Донбасом електропередачу. Частина спеціалістів доводила, що Дніпребльстан не слід негайно ж після його пуску зєднувати з Донбасом, щоб використовувати ним енергію Дніпребльстану. Друга частина спеціалістів висловила за споруджен-

ня електропередачі й пропонувала закінчити її до моменту пуску Дніпребльстану. Народа зробила висновок про те, що треба допрацювати це питання. Однак, щоб Донбас в усіх комуністах був забезпечений електроенергією, нарада одногласно визнала за потрібне негайно розпочати будівництво нової районної електростанції на Донбасі.

НОВІ МАТЕРІАЛИ ПРО КОЦЮБИНСЬКОГО.

Кабинет вивчення Поділля при Винницькій Філії Всенародної Бібліотеки одержав недавно нові матеріали, що освітлюють дитячі роки письменника, а саме перебування його в Бару 1874—1876 р.р. Між цими матеріалами є документи що до перебування маляра Михайла Коцюбинського в барській початковій школі 1875 р., спогади про нього та про його родину двох товаришів М. Коцюбинського того часу — лікаря Морейніса та громадянки Рафалович, світлина будинку в Бару, де мешкала родина Коцюбинського та фотографія двох згаданих шкільних товаришів письменника.

Матеріали ці надіслав на прохання кабінету вивч. Піділля завідувач барської І. трудшколи Х. Кулик, що енергійно працює в Бару для увічнення письменникової пам'яті.

ГІМН.

Вічний революціонер — дух, що тисє рве до бою, рве за поступ щастя й волю, він живе, він ще не вмер! Ні потівські торттури, ні тюрмени царські мури, ні війська муштровані, ні гармати лаштовані, ні шпінські ремесло в гроб його ще не звело. Він не вмер, він ще живе! Хоч од тисяч літ родився, та аж ввора розповився і о власній силі їде. І просте, і міцне, і спійте туди, де діє; словом сильним, мов трубою, мільйони рве з собою. Мільйони разо вдує, бо це голос духа чути. Голос духа чути скрізь: по курних хатах мужицьких, по варстатах ремесницьких, по місцях неволі й сліз. І де тільки він роздається, гинуть сліози й сум нещастя, сімє родиться й завзяття: не ридати, а здобувати, хоч синам, як не собі, кращу долю в боротьбі.

I. Франко.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

(Написав Л. Цукерман.) (Продовження.)

Американський фармер поволі стає значно чутливішим до колективних ідей. Утворюються обставини, що з більшим поспіхом можуть бути використані комуністично-партією. Комуністична Партія Злучених Держав може на досвіді ряду літ та на підставі становища, що триває тепер у Злучених Державах, здемаскувати перед фармерами справжню класову підлинку американського парламентаризму та демократії, показати фармерові, що не в сільсько-господарчій кооперації при теперішньому устрої Злучених Держав, не в парламентській боротьбі, а в жорсткій класовій боротьбі, пліч-о-пліч тільки з робітничою класовою може фармер завоювати права на існування.

7. Концентрація фармерського господарства в орєнда.

Одним з найважливіших моментів, що його нам необхідно з'ясувати, вивчаючи фармерське господарство, є питання про те, в якій мірі проходить концентрація в сільському господарстві Злучених Держав та як швидко проходить

процес розкладу фармерського господарства в зв'язку з диференціацією фармерства.

За даними американських статистичних журналів, процес збільшення фармерського господарства та його диференціяція проходить у Новай Англії, тобто в основних Північно-Східних Державах незначна кількість фарм (0.3%) посідає 4.7% усієї землі; як сякравше ця рїжниця виявляється на півдні, в західно-центральному районі, де 1.4% фарм мали 42% всієї землі.

Таке співвідношення кількості фарм та їхніх власників з кількістю землі показує, що маси орендарів залежать від гуртка землевласників.

У цілому для Злучених Держав спостерігається зріст великих господарств. Концентрація, що зростає при швидкій інтенсифікації сільського господарства, при його реконструкції, безсумнівно доводить справедливність закону про концентрацію, як його викладено в Маркса. 1920 року лише 3% фарм мали 34% всієї землі під фармами, а в 1910 всієї землі під фармами в цієї-ж категорії було вже 28%. Значиться, процес обезземелювання з одного боку й концентрації з другого провадиться безперервно.

Одним з надзвичайно характеристичних процесів у фармерському господарстві є зріст оренди та орендарів. Це пояснюється тим, що вже до 90-ох років минулого століття відбулася широка роздача всіх найпридатніших для фармерського господарства земель.

Розвиток сільського господарства капіталістичним шляхом та конечна потреба працювати для широкого ринку, призвели до того, що вже з самого початку фармер на 160-ти акровій фармі не мав змоги провадити самозадільного селянського господарства. Він все залежав від ринку. Освіши на нових місцях, він повинен був майже всі продукти та матеріали купувати на ринку, наскільки в районі нових селищ не було ні ковалів, ні млинарів, ні інших ремесників. За всі одержувані продукти він повинен був платити, а щоб бути платоспроможним при високій заробітній платі, фармер повинен був виробляти якомога більше хліба і то в умовах низьких видатків виробництва.

До цього часу, приміром, пшениця з Північної Дакоти посилається у Сейнт Пол, або інше велике місто, з тим, щоб частина її повернулася, як мука або-ж як хліб до фармерів тих-же степів. Високо механізована фарма вимагає великих коштів на купівлю нових машин та на їхню амортизацію (щорічний відсоток прибутку, що залишає виробництво, як компенсація за зношування машин).

Фармер, поставлений у залежність від ринку, надто відчуває його хитання і через це процес посилення або послаблення господарства проходить постійно.

Широка роздача земель не зменшила земельної спекуляції, а капіталістичний характер сільського господарства примушував іноді фармера здавати частину своєї землі в орєнду іншому пошукувачеві вільних земель. Уже 1880 року, з якого почалась реєстрація оренди, була наявність 26% фарм в орєнדי. Хоча й значна

частина землі в Злучених Державах ще перебувала в розорядженні уряду, але вимоги ставлені вже на захоплену землю, бо земельні спекулянти захопили найкращі землі.

Після того, як вийшли запаси придатної для заселення землі, зріст оренди став ще значніший. Цей зріст оренди виявляється в тим, що кількість орендарів зростає шорше, ніж кількість власників.

1925 року орєнда складає 39%. Орендар є певне соціально-економічне угруповання, що грає велику роль в фармерському господарстві Злучених Держав.

Фармерів можна розподілити на такі соціальні угруповання: а) Фармер-власник, що орєндує додаткову землю, щоб запровадити більше господарство. Одночасно він може бути великим підприємцем в будь-якій спеціальній галузі сільського господарства: свинарство, птахівництво, м'ясо-торговля й т. ін.

Це угруповання за більшістю перебуває в щільних взаємних стосунках з "пулами", або хлібними трестами, які регулюють ціну й збут хліба. Навіть у найважчі для американського сільського господарства часи, це угруповання дуже спокійно дивилось на ідею організації третьої фармерської партії.

(Дає буде.) ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"! Не забувайте також про пресовий фонд однієї української робітничої газети!

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і т. ін.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драматургів; Найновіші журнали з Радянської України; Річні ноти для хорів і сольопіснів; Річні музичні інструменти; Перуки, мальовидла, все потрібне для драматургів; Грамюфонні рекорди й грамюфони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога.

Разом з каталогом міститься інформаційне і фінансове БЮРО, яке дає всія порядок, виконує річні припоручення, пересилає гроші до старого краю, вибирає афілевіти, продає шифарти. Обслуга ТОЧНА Й ДЕШЕВА. Можете самі переконатись.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE або INFORMATION & FINANCIAL BUREAU 550 Selkirk Ave., Winnipeg.

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Памітьте до своєї сторінки з фактами, звітами, акціями, організацій. Памітьте і у всіх усюдах і про всі!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фарсерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ТРЕБА НАЛАДНАТИ СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ.

Переїжджаючи по місцевостях західної Канади, мені приходилося заходити до приміщень українських робітничих організацій. Я помітив, що в тих місцевостях, де є свої робітничі доми, освітні праці йде повним ходом, намагачись побилизити знання серед членів організації і її симпатиків.

Перше місце в освітній праці наших організацій зайняли спільні читання. Потім слідує лекції й реферати. Самі спільні читання не змінили своєї давньої форми. Всього відбувається так, як і в перші читав евангеліє, а парадигми слухають і, нічого не втворюючи, йдуть додому.

В той спосіб наші спільні читання передаються по різних організаціях, що ні слухачі не можуть скоротити з читаної книжки, або й дуже мало, ні читач-викладач не може контролювати своїх слухачів, що вони засвоїли собі з прочитаного.

Товариші-читальники взяли собі за звичку хазяїствувати в колективному читанні за найгірші питання й починають звичайно з "Політичної економії" й інших таких же важких питань. А результат заданого читання буває такий: організації наші мають своїх невтомних слухачів спільного читання, ці слухачі люблять колективне студювання книжки, пильнують щодо читання, бо вірять, що лише при допомозі голосного читання зможе піднести себе на вищій ступінь інтелектуального розвитку. Та з часом вони переконуються, що користі мало з цього вони виносять. Й повільно ці щирі слухачі спільного читання губляться, а губляться тому, що матеріал, який беруть до читання в наших організаціях за тяжкий для слухачів, а ще тяжкий для самого читача-викладача. І коли приходиться пояснити слухачам деякі закони з політичної економії, чи

з інших галузей науки, нікуди правди діти, буває, що й самі викладачі на місяць заплутуються у розясненню певних питань, законів. Щоби нашим учасникам приносило користь спільне читання, треба залучити високу наукову творчість, а взятися, головне-ж в початках, до легких наукових творів та життєвих оповідань. На місцях, де є організовані освітні комітети, корисним буде, щоби самі члени освітнього комітету переглянули бібліотеку і товариші перчитували з поодинокими творами, які маються на меті читати на спільному читанні. Освітні комітети повинні заставити своїх викладачів перчитувати давший твір вже наперед, поки з отим твором підється на спільне читання. Те-ж саме зробити слід з незрозумілими словами. Читачі книжки повинні заглянути в словар чужих слів вже наперед, щоби знали, як розяснити важкі слова слухачам читання. Цим виноситься краще зрозуміння даної книжки і зайвим буде переривання слів та неправильне толкування.

У місцевостях, в яких вже спільні читання відбуваються від довшого часу, повинні взятися за вивчення недавнього повиншого твору п. н. "Історія літератури", Доронкевича. В наших організаціях є ще чимало членства, яке не є об'єднане з українською літературою як єдиної. А це вже є повинність обов'язок членів робітничих організацій пізнати все те блище. Бути українським класово-свідомим робітником, а не знати, чи творилася культура того-ж народу, а поруч з нью і література — це не добре.

Перестудювавши основні українську пролетарську літературу, нам-робітникам, як пише тов. Книголюб, не треба буде питати за "гарною книжкою", а питатимемо за письменниками і їх творами.
Тімміс, Онт.
Барбарос.

ЧОГО Я НАВЧИЛАСЯ В УКР. РОБ. ДОМІ?

Правду сказати, що я, приїхавши з краю, не мала до купи зложити літер і не мала ні якого світогляду. Одне, що я вивчила, це йдти підчас війни на форпани, конати шаниці, терити холди і голди і багато де-чого іншого. В Канаді почала я пильно прислухуватись розмовам товаришів і товаришок, а далі почала ходити на науку до Українського Робітничого Дому в Бінфайт, Саск. Вчитель в нас є т. Попов. Отой т. Попов не тільки мене, але й більше нас привів до знання і я зараз добре читаю "У.Р.В." журнал "Робітницю" то-що. Но часті а вже спізнала де правда, а де брехня.

В Укр. Роб. Домі обговорюють усілякі питання з робітничо-

го руху, часами можна почути критичні заваги, міркування, висказують їх товариші або симпатиків. Й чимало є в тому корисного і поучаючого. Личний спів та чаруєча його мелодія притягає до Укр. Роб. Дому відсталі байдужі. Ми знаємо, що сваримо криком нічого не допемо, тільки лагідно, впродуманою мовою, морально, й працею ми побільшуємо число членів молодих і синоволових. Тов. Попов вивчив школярів писма, співу і гри на скрипках, діти відіграли вже концерт і публіка була задоволена, а діти так само, за що й подякували учителям т. Попові.

Юстина Дутка.
Бінфайт, Саск

Т-КА ЗЕНЬ ПРОВОДЬЛА НА МІТІНГУ.

Дня 19. травня загострив до Вівнігеу організаторка Жіночої Секції т-ка А. Зень, яка вже обіхала цілу західну Канаду, де виступала з промовами на масових мітингах. З нагоди її прибуття відділ Жіночої Секції у Вівнігеу скликав масове ніче, на якому промовляла т-ка Зень. На це ніче прибуло велике число українського робітництва. Т-ка А. Мойсєж, як годова віча, сказала вступне слово. Дівоча Мандолинова Орхестра відіграла кілька гарних творів. Потім промовляла наша організаторка т-ка Зень. Т-ка Зень в своїй довгій промові

яскраво змалювала значіння робітничих організацій, яка їх сила й чому ми повинні до них належати. Говорила вона про страшний умовини, серед яких робітництво тепер живе, про фабричні роботи, що з кожним днем через подорожні машини замінюються жіночою роботою силою. Далше говорила, що в капіталістичній системі уважається жінку-робітницю чименішим, що жінка лише здібна до кухні, а більш нічого; що вона не повинна брати участі в політиці і в громадянських справах. Але поруч з цим попередешам жінки-робітниці в неї починає зароджувати

своє життя. На заклик організаторки виспалося 3 нових членкині. По скінченню промови присутні нагородили організаторку гучними оплесками. По цім присутні ставили питання, на які діставали відповіді. По цім т-ка Мойсєж попросила присутніх, щоби щиро жертвували на дальню подорож організаторки. На її заклик присутні зложили \$23 колективні.

На закінченні в імені відділу Жіночої Секції т-ка Зень гарних усміхів в її обідді.
М. Г. робкорика.
Вівнігеу, Ман.

ЗБАГАЧУЮТЬСЯ МОЗОЛЯМИ РОБІТНИКА.

На залізничорозійній лінії біля Едмонтона наводиться один генок, де працює чимало робітників. Басом на отім генку є один болгарин, що не має найменшого почування й людяності до тугетинських робітників. Він напоює всіх робітників відбутти останні сили й знитити їх там на отій дорозі. За кронаний піт й мозолі робітників він добирається ласки й похвал компанії.

Парою до нього є ще один тайм кіпер, що й приналежить до українців. Оба вони вринають нам години праці, не платять за них. Коли зайнуємо боса, чому воно так робиться — він відповідає, що цьому винятим кіпер, а тайм кіпер завжди веє рину на боса. Видно, що один одного варті.

А все те діється тому, що ми не є організовані, не читаємо робітничі проми то й не знаємо, як боротись проти малих і великих вискувачів і гнобителів, не знаємо, як стати в обороні власних життєвих інтересів.
Робітничик.
Едмонтон, Ата.

СВЯТКУВАЛИ ДЕНЬ ПЕРШЕ ТРАВНЯ.

Міжнародний день першого травня в Кемск, Саск. відсвятковано концерт-мітінгом в середу, 1-го травня, ввечерю.

Програма була досить добре підібрана. На вступні концерт-мітінгу дав відіт тов. Корман про значіння й історію міжнародного свята першого травня. Докладчик досить обширно і ясно змалував боротьбу робітничих класів за свої права від року 1886, що мало місце в Шікаго аж до 1924. року, до подій, які мали місце на Західній Україні в містечку Заболотій, де селяне впади жертвою від панських куль польської, фашистської жандармерії.

Після відітну мандолинова орхестра під проводом вчителя тов. Проданюка відіграла пісню "Разом товариші", далше на програмі за порядком слідували пісні й декламації, як також представлення "Нема нашого дідуся", яке вшало вдало.

Фармаренко.
Стоні Крик, Саск.

ЧОМУ ВОНИ ХОЧУТЬ ВИСТАВИ?

Це вже трохи справа заданена, але все таки парт-про не-згадати. Було це якраз після голосування над "спранюю виставою" у Вівнігеу. Ідучи вилшею до Українського Робітничого Дому, я стрінув двоох об'євників, які дуже жваво говорили про цю і то з задоволенням. А тому, що люди ті незначний собі смертєвельники, бо один з них бутдегер а другий екс-кандидат на "водермена", а й зупинився, щоби довідатися, про що йде річ. І довідався.

Каже екс-кандидат, що ми виграли, бо будемо вже мати свою виставу і то ще в Вест Килдонан, бо як голосування вишло. На старому місці багн і неприємне повітря, а там на новому то аж дубо. І бутдегер з цим годився і радів разом з екс-кандидатом. Вони дали "аргументували", що на новому місці буде краще, бо негри не будуть лаяти поміж домами за горівкою (можна їм буде продати на одному місці) і дітей можна буде якось притримати.

Тут я пригадав собі як то той сам панок кандидував на "водермена" та які то об'євники він випнував для робітників, отже тепер хай хоч з вистави порадіє. Його те вагаді нічого не обходить, що за цю виставу будуть робітники платити своїми податками. Він цего не може зрозуміти, а може не хоче зрозуміти. Все цю він знає, то те, що називає робітників худодою, а на компартію показує тільки пальцем і каже, що всіх комуністів треба виправити чомусь до Венкувер. Я думаю, до не комуністів, а таких панків як екс-кандидат на "водермена" треба вислати і то між дичину, бо там йому місце. Він же вагаді людина політично неграмотна і втикає свого носа до політики, через що тільки еминить себе і тих, від кого він

пробув виступати. Я не є членом комуністичної партії, але співчуваю цій партії і поспираю її акцію, бо бачу, що це одинокі організація, яка діється веде боротьбу в інтересах робітничої класи, а її члени найкращі борці в класовій боротьбі в кожній країні світа. Хай живе компартія!
Робітничик.
Вівнігеу, Ман.

"ДОКИ СОЛНЦЕ ЗІЙДЕ, РОСА ОЧИ ВИСТІТЬ".

Стараним драмгуртка при відділі ТУРФДім в Тімміс, Онт. в неділю, 28. квітня ц. р., відіграно представлення п. н. "Доки сонце зійде, роса очі висть".

Цім разом наші аматори, що брали участь в заданім представленні, заслугоують на топарисське призначення. Можна було завважити, що коли вийде товариш чи товаришка, котрі вивчили свої ролі, не зацікуються за кожним словом, тоді й на сцені тишина й здається, що нема публіки. Знов тоді, коли аматори не певні себе говорити за тихо, на сцені сниться шум і гамір. А це тільки тому, що публіка, не чуючи слів, худить еспіти бездіяльно нічого не заслухавши.

Мобілізуємо читачів і слухачів "Укр. Роб. Вістей".

Слід згадати, що підчас отого представлення виступив з короткою промовою тов. Д. Барбан. Між іншим товариш Барбан, що з приходом місяця травня свідоме робітництво готується до мобілізаційного читання "Укр. Роб. Вістей".

Стараним українських робітничих організацій в Тімміс, Онт. таке читання буде відбуватись в Укр. Роб. Домі. Тому повинність усіх робітників, які це не є передчатниками "Укр. Роб. Вістей" з якихось там причин, а також членів наших організацій й-всіх передчатників "Укр. Роб. Вістей" протогом місяця травня приходити на такі читання, з чого скористають не мало.

Мобілізаційний комітет запрошує всіх українських робітників, щоб не опускали ані одного такого читання, та щоб привидіти своїх знайомих.
Робкор.
Тімміс, Онт.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ.

Цім повідомляється всі відділі ТУРФДім, Жіночої Секції і РЗТ, що згідно з ухвалою Дев'ятого З'їзду ТУРФДім і П'ятого Конвенції РЗТ, Центральний Виконком ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ вислають на організаційну об'їзду тов. Івана Стокалюка, який перше об'їде східну Канаду, а потім західну.

Тов. Стокалюк відвідає сілдуочі місцевости: Ошава, Онт.—28. і 29. травня. Понтіпуд, Онт.—31. травня. Нью Торонто, Онт.—1. червня. Вест Торонто, Онт.—2. і 3. червня.

Товариші й товаришки! ЦВК ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ звертаються до вас з просьбою, щоби ви проголосили в своїй місцевости добре всі мітинги та постарайтесь зробити їх як найбільше успішними.

За ЦВК ТУРФДім, М. Шатульський. За Гол. Заряд РЗТ, О. Хоміцький.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ГЕЙ, МОЛОДЬ! МАНДРУЄМО!

На тепле сонце й зелену травичку мандрує вся українська молодь зорганізована при відділі ТУРФДім у Вівнігеу.

Ми перші йдемо цього року на фарму Р.З.Т. до Іст Килдонан, Рано-ранешю цієї неділі, 27. травня, в 8.30 годині всі сходимося до Укр. Роб. Дому, тут перелічимо свої ролі й точно в 9. годині рушимо в дорогу.

Зі собою заберіть торбинки, щоби їх перевисли через плече. До тих торбинок закладіть болюнець хліба, дуже мало з м'яса, трохи масла, 3-5 яблук, 2 помаранчі, 1 цитруву, 1 пачку з водою, 1 горня й невеличку тарілку на кулешу (мамаїну), 1 ліжку, трохи цукру й соли, 1 пару чистих панчик чи скарпеток, 1 чисту хусточку до носа й 10 п. на маслянку. А не забудьте взяти голку й нитку. Вбуйте легкі й мошні черевки. Принесіть зі собою посвідки від ваших родичів.

До цієї мандрівки хай готуються всі ті, що належать до Секції Молоді, так само й учні Укр. Роб. Школи. Радо вітаємо й родичів, що бажають з нами мандрувати. Старих товаришів прохаємо на 5. год. ввечерю прийти гарями й привезти нас-менших назад до Укр. Роб. Дому. Добре?
Комітет Мандрівників С. М.

ПЕТРО ТАКИ НЕ ЗАБУВАЄ ЗА НАС.

13. генок Г.Б.Р. Стоїть він зараз коло порту Чорчил. Стежок оцей є знаний досить довколишнім робітникам. Завданням отого генку було збудувати залізну дорогу по порту Чорчил. І він вже її збудував. Дня 2. квітня перед полуднем в 11. годині снайпері забали останній снайп.

На цьому генку працювало около 170 робітників, переважно самих українців. Бос і формали не відіслав був до лікаря, а від него до шпиталю, хоч отой самий тайм кіпер цілком тяжкими не відіслав був до лікарів тих робітників, що калічилися при роботі.

А все оте ало на даждю генку є тільки тому, що тутешні робітники є неорганізовані й не читають робітничі преси, а тим самим не знають, як повести боротьбу за кращі умовини праці.

Губоїний снайпер.
Ді Нес, Ман.

Правда, не все тут можна вшати. Це залежить вже від Петра. Принесе а Ді Нес, так є вже чим залізати горлянку. Цієї мими він був вже тут 4 рази. Бізнес йде йому добре. За одну батчину бере \$13.00.

На 13. квітня тайм кіпер я-кось троник "забавився". Стаєса випадок. Він зломив ногу. Правда, його забрало зараз до лікаря, а від него до шпиталю, хоч отой самий тайм кіпер цілком тяжкими не відіслав був до лікарів тих робітників, що калічилися при роботі.

А все оте ало на даждю генку є тільки тому, що тутешні робітники є неорганізовані й не читають робітничі преси, а тим самим не знають, як повести боротьбу за кращі умовини праці.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

П'ЯТА РІЧНИЦЯ УКР. РОБ. ДОМУ У ВЕСТ ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ.

ДО ВСЬОГО ЧЛЕНСТВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧТВА ВЕСТ ФОРТУ Й ОКОЛИЦЬ.

Дорогі Товариші й Товаришки! Першого червня ц. р. буде п'ять років, коли ми, організоване робітництво, вперше започаткували нашу працю на культурно-освітнім і мистецьким полі в новообудованім Українським Робітничім Домі цієї місцевости. П'ять років вже перестанку працювали ми над освіднюванням себе й освіднюванням широких працюючих мас.

П'ять років ми ані хвилини не забували про виховання наших робітничих дітей: вчили рідної мови й писма, вчили їх шанувати й любити своїх родичів і взагалі всіх працюючих; вчили їх корисних і гарних ручних робіт-вишивок, вчили їх співати й грати на мандолинах. І зараз ми маємо досить гарну мандолинову орхестру, яка є гордістю наших організацій.

Отже ми закликаємо все членство наших організацій і широку українську працюючу масу Вест Форту й околиці до масової участі у відсвяткуванню п'ятої річниці Укр. Роб. Дому, яка відбудеться в двох днях:

1-го червня, в суботу, відіграється гарне представлення під назвою "КАТЕРИНА МУЖИЧКА" і в неділю, 2-го червня КОНЦЕРТ-МІТІНГ, в якому візьмуть участь всі наші мистецькі сили, а також і бесідники розкажуть нам про наші досягнення на протязі цього п'ятиріччя.

Початок обох цих підприємств точно в год. 8.30 ввечерю. Заряд відділу ТУРФДім.

ТОВАРИШІ! ЧИТАЙТЕ ЛІТЕРАТУРУ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ!

КОЖНИЙ з вас повинен цікавитись боротьбою пролетаріату міста і села на Західній Україні. А щоби бути в курсі усіх справ, треба читати літературу Західної України, головне-ж видання Комуністичної Партії Західної України. В нас можете дістати слідуочі видання Комуністичної Партії Західної України:

"ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ", орган КПЗУ, за місяць травень 1929 ..... 20ц.
ПОСТАНОВИ П-го З'їзду КПЗУ, перше видання ..... 25ц.
"НАША ПРАВДА", за червень-жовтень 1928 ..... 25ц.
"НАША ПРАВДА", за січень-березень 1929 ..... 25ц.
ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ..... 20ц.
Хто прише ОДИН ДОЛАР, той дістане више згадану літературу, що коштує \$1.15. Адресуйте так:
UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. FRITCHARD & McGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКА ПСИХОЛОГІЧНА ДРАМА

В ПЯТНИЦЮ 24. І СУБОТУ 25. ТРАВНЯ В УКР. РОБІТНИЧОМУ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

показуватиметься

ВЕЛИКА ПСИХОЛОГІЧНА ДРАМА

ЗЛИВА

(SADIE THOMPSON)

На далекому острові стоїть залогою американська військова частина і паном того острова є губернатор та набоблий піп. Але приїждять ще на той острів і дієчка Сейді, вільнодумна, з надто свобідною поведінкою, але за не правдива, прима в своїх поступках. Набоблий піп, що живе в тому-ж одному готелі, що й дієчка Сейді, починає переслідувати її іби за неморальну поведінку. Приходить довший сезон на острові. Дієчка й мочачи пахнуть домі. Радянської України доводять до роспачі біду дієчку Сейді. Фарисейство піпа виведено в цій фільмі дуже яскраво. Коли два роки тому назва драми "ДЮІЦ" ставив один з вініпегських театрів, то поля протестували проти цієї постановки. В державних театрах Радянської України не доводять до роспачі біду дієчку Сейді. Фарисейство піпа виведено в цій фільмі дуже яскраво. Коли два роки тому назва драми "ДЮІЦ" ставив один з вініпегських театрів, то поля протестували проти цієї постановки. В державних театрах Радянської України не доводять до роспачі біду дієчку Сейді.

В ПЯТНИЦЮ, 24. ТРАВНЯ ФІЛЬМА ПОЧНЕ ПОКАЗУВАТИСЯ ВІД ГОДИНИ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

В СУБОТУ, 25. ТРАВНЯ ПЕРША ЧАСТИНА ПОЧИНАЄТЬСЯ В ГОД. 7-Й ВЕЧЕРОМ, ДРУГА В ГОД. 9-Й.

ЦІНИ ВСТУПУ: ДЛЯ ДОРОСЛИХ 25., ДЛЯ ДІТЕЙ 10 Ц.

В НЕДІЛЮ ВЕЧЕРОМ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

НЕ МАРНУЙТЕ ДАРЕМНО ЧАСУ!

ВИКОРИСТАЙТЕ ЙОГО КОРИСНО ДЛЯ СЕБЕ!

ЦИМ ПОВІДОМЛЯЄМО ВАС, А ВИ ПОВІДОМИТЬ СВОІХ ЗНАЙОМИХ, ЩО

В НЕДІЛЮ, 26. ТРАВНЯ 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

відбудеться

МАСОВЕ ВІЧЕ

НА ЯКОМУ ПРОМОВЛЯТИМУТЬ:

ТТ. І. КЛІБАНОВСЬКИЙ І М. ШАТУЛЬСЬКИЙ

про

ПЕРШОТРАВНЕВІ ПОДІЇ В НІМЕЧЧИНІ, ПОЛЬЩІ, ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ І ІНШИХ КРАЇНАХ, ПРО ПОЛОЖЕННЯ В КАНАДІ І ПРО ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ.

ТОВ. КЛІБАНОВСЬКИЙ РОЗКАЖЕ ПРО ПОЛОЖЕННЯ НА ЗАХОДІ КАНАДИ — МІЖ МАЙНЕРАМИ І ФАРМЕРАМИ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 2-Й ПОПОЛУДНІ.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО! ВСТУП ВІЛЬНИЙ!

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім отримав три прекрасні фільми з Рад. України п. н. "ТАРАС ТРЯСИЛО", "МИКОЛА ДЖЕРЯ" І "КРИЗЬ СЛЬОЗИ". Всі три фільми демонструються перше у Вініпегу й околиці, а після підуть в західну Канаду. Фільми будуть показуватися в такому порядку:

ЛЕТБИРДЖ, АЛТА. — В Українському Робітничім Домі: "Тарас Трисяло" — в четвер, 30. травня; "Микола Джеря" — в п'ятницю, 31. травня; "Кризь Сльози" — в суботу, 1. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

КОЛГОРСТ, АЛТА. — В Олфелов Салі: "Тарас Трисяло" — в понеділок, 3. червня; "Микола Джеря" — у вівторок, 4. червня; "Кризь Сльози" — в середу, 5. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

ГИ.КРЕСТ, АЛТА. — В Майнерській Салі: "Тарас Трисяло" — в четвер, 6. червня; "Микола Джеря" — в п'ятницю, 7. червня; "Кризь Сльози" — в суботу, 8. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

КОЛМЕН, АЛТА. — В Українському Робітничім Домі: "Тарас Трисяло" — в понеділок, 10. червня; "Микола Джеря" — у вівторок, 11. червня; "Кризь Сльози" — в середу, 12. червня. Початок в годині 8. вечером.

В кожній місцевості й кожній фільма показується тільки один раз на вечір, тому приходіть на час і кличте своїх знайомих. Далека подорож буде оголошена в наступних числах "Українських Робітничих Вістей". Всі ті місцевості, де нема наших відділів, а бажали би бачити в себе ці прекрасні українські фільми, нехай негайно зголосяться до Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім у Вініпегу, подаючи одночасно, чи є відповідна зала й чи є у ній електрика.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТІ"

ЗА ДІЯСНО ГАРНОЮ
ВЕСІЛЬНОЮ ФОТОГРАФІЄЮ
ПРИЙДІТЬ ДО НАЙЛІПШОГО І ДЕШЕВОГО ФОТОГРАФА
ШАПИРА АРТ СТУДІО
228 SELKIRK AVE. COR. MAIN ST. (Засновано 1912)

ПОВІДОМЛЕННЯ. ЗАБАВА-ТАНЦІ!

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСЬОГО ЧЛЕНСТВА ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

Повідомяється все членство відділів ТУРФДім, Жінської й Секції Молоді у Вініпегу, що у вівторок, 28. травня, в годині 8-й вечером відбудеться в залі УРД читання і дискусія звіту з Десятого З'їзду ТУРФДім. Кожний член і кожного членкиня обов'язково повинні прийти в той день на означений час.

ПРИХОДІТЬ НА ЛЕКЦІЮ!
Старанням Освітнього Комітету відбудеться в понеділок, 27-го травня, в Укр. Роб. Домі лекція на тему:

ВАРТІСТЬ ДОБРОГО МОЛОКА.
Лекцію виголосить д-р Часний при допомозі фільми. Початок в годині 8-й вечером.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.
Цим повідомляється українське робітничтво в Іст Килдонані, що в суботу, 25-го травня, в Укр. Роб. Домі, старанням Освітнього Комітету відбудеться літературний вечір, на якому товариші виступлять з найкращими літературними творами найвідоміших українських поетів-письменників. Кожний робітник і робітниця повинні прийти і привезти своїх знайомих. Початок в годині 8.30 вечером.

ПОШУКУЮ свого сина, Хоміка Давида Килдарового, який виїхав до Канади в 1913 році. В місті Бенкувер робив в 1924 році; потім переїхав в інше невідоме мені місце. Прошу читачів, які знають місце перебування мого сина, подати його адресу до адміністрації "УРБ", або впрямості на мою адресу:

С. ТИШКА, WINDSOR, ONT.
Ukrainian Labour Temple, 236 Bloor Street E. Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ Дмитра Павлюка, з села Ісапа, повіт Вишнівський, Буковина. Маю староручковий лист для нього. Виступ про себе, або інформації про нього прошу писати на адресу:

ALEX LUCHEK, 1132 LANGLOIS AVE. WINDSOR, ONT.

ХАТА НА ПРОДАЖ, в якій є 14 кімнат поділена так, що в хаті може мешкати чотири родини. Хату орендує фінка. Хата розташована на вулиці Прінс-Алберта, під номером 601. Зголоситися маєт.

ПОШУКУЮ Псеффа Стадиного в Павла Бодяра. Обидва походять з села Білобожичині, чортківського повіту, Галичина. Для обох маю дуже великі староручкові справи і необхідні документи. Штук виступу про себе, або інформації про них до:

T. SUSIAK, 1928 ATKINSON ST. REGINA, SASK.

НА ПРОДАЖ в добрім положенні в місті Нью-Йорку, 5-кімнатова мушкетерська хата з паркетом та шпалерами. Добрий кухонний обладнання. Будова хати займає 22X35 футів, на двох 25X110. Другий такий самий зовні в межах. В салі вкопані фінські фурніси. В хаті вся підлога і переклади зроблені з граніту. Висока стеля. Вартість \$3500 в місяць. До міської стрічки-кари 2-хвилинного ходу. Три роки тому як ця хата збудувана сам для себе, але з той причини, що моя жена слаба і не могла викласти до краю, продаю за уміреною ціною. Інтересованих по інформації прошу писати на таку адресу:

G. TOFAN, Box 44, New Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ свого брата, Федора Романовича, селянина Гостова, повіту томського, в роках 1922 і 1923 перебував в місті Ейвокс, Б. К. Виступ про себе, або інформації про нього прошу писати на адресу:

S. ROMANOWICH, 311 JARVIS AVENUE, WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 6-кімнатова, новітня модерна хата. Лот 145X23. З переду і з задку хати є скриньки веранди. Під хатою збудований з камення сепар. В кімнаті-відпочинку є фаяр-пелле. До стрічки кари всего пів-близько. Прямий вхід. Дешево за готуку. Зголоситися на адресу:

570 REDWOOD AVE., WINNIPEG, MAN.

ТОРГОВЛЯ РИБАМИ
В суботу, 25. травня, під числом 488 СЕЛКІРК ЕВЕНЮ, у Вініпегу відкривається торговля рибамі. Стор буде відкритий кожного дня. Продавати будемо риби вуджені й солені. Ціни низькі.

ПОДАВАЙТЕ ПАЛМ АЙС КРІМ
І БУДЬТЕ ПЕВНІ ЗА НАЙЛІПШУ ЯКІСТЬ
Цей Айс Крім виробляє
PALM DAIRIES LIMITED
ТЕЛЕФОН: 25 838
АЙС КРІМ З САМОЇ СМЕТАНІ

ДР. Ф. РИБАК
M.D., C.M., L.M.C.C.
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
З довголітнім практикою в шпиталях Вініпегу, Шіаго й Монреалі. Оперативні виконує в шпиталях.
Офіс: — 594 SELKIRK AVE. Телефон: — 55 323
Резиденція: — 562 ALFRED AVE. Телефон: — 54 000
WINNIPEG, MAN., CANADA

ЗАМОВЛЯЙТЕ!
Ще маємо на складі ограничену кількість г. М. Ірчана книжки

В БУРЯНАХ
для продажу. Тож спшіть з замовленням на цю книжку так зараз, бо як спізнитесь, то будете жалувати. Відділи наших організацій можуть набувати в нас її для колекторства. Ціна брошурированого примірка 50 центів, опраделеного 75 центів. Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:
Ukrainian Labor Temple, 300-302 Bathurst St., Toronto 2, Ont., Canada.

НОВА КНИЖКА
Цим подаємо до відома читачам й читачкам робітничо-фармерської преси, що видає ТУРФДім в Ошаві, Ont. видає книжку під назвою:

"ВІДОМІН".
Книжка "Відоміні" містить корисні дані про життя й життя українських емігрантів в Канаді. Книжка містить багато цікавих фактів про життя українських емігрантів в Канаді. Книжка містить багато цікавих фактів про життя українських емігрантів в Канаді.

Видання цю книжку видає Т-ва Укр. Роб.-Фарм. Дім в Ошаві має надію її з успіхом розпродати, позаяк т. Гаремчук подарував книжку в користь сплати долгу, який тогачі ще на УР.Д. в Ошаві. Тому кожний читач й читачка, а відділи для колекторства зокрема, повинні замовити цю книжку, чим принесуть велику користь для організації, а тож, Гаремчук заохочуть до дальшої літературної праці. Ціна прим. 15 ц.
UKRAINIAN LABOR TEMPLE, 236 BLOOR STREET, E. OSHAWA, ONT.

ПРОДАЮ, КУПУЮ ТА ШИЮЮ НОВІ І СТАРІ РІЧІ.
Маю на складі всього роду пня, органи, грамофони, машини до шить, кухні, нові і старі постелі, столи, кірси і т. ін. Більші меблі даю на сплату. За добру і совісну службу гарантую. Займаю до 173 Мен'ретор стріт — напроти Укр. Роб. Дому та переконані.

НА ПРОДАЖ МІСЬКІ ЛОТІ В ТРАНСКОМІ.
Колі хто хоче купити лот, автомобіль або засекюруватися від вогню, дай зголоситися до офісу DOMINION LUMBER & FUEL CO., LIMITED і поговорити в цій справі з А. К. Робертсоном.

ЧИ ВИ ТЕРПІТЕ БІЛІ ГОЛВИ, НЕРВОВИ, ЯКОУДА? Можете читати, шити, або писати, шоби ваші очі не умучувалися, не хотілося спати або не тепли сльози? Коли маєте котрусь з цих долегавостей, побачте мене.

GENERAL PLUMBING AND HEATING CO.
Контрактори від всяких робіт зв'язаних з пальцюванням і огріванням домі. Виконуємо всі зміни і направи. Обслуговуємо вдовольно.
A. BAMBERGER, 831 Main Street, Phone 54 041, 643 Redwood Ave. Phone 53 719

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТАВРАНТ.
Колі ви ждете в місті або приїждаете до міста, то заходіть істи до нас, а певно будете задоволені.
WEST CAFE, 786 Main St., Winnipeg. Г. Безкорвайний, власитель.

WORKINGMEN'S UNION BAKERY
312 Stella Ave., Winnipeg.
Печемо хліб доброї якості і даємо добру обслугу.
ЗАПРОБУЙТЕ НАС. Telephone 52 910

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфе.
(На місці з-ра Герцабека.)
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 963

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ.
Робимо до міри убрания і оверковти з найліпших сукон, після найновішої моди й після вашого бажання на означений час. Ціни наші низькі, бо починаються від \$30.00. Замовте собі в нас убрания а будете задоволені, як і другі наші костюмери дістали задоволення з нашої роботи, за котру ми румно.
KUZYK & DEMKIV, 814 MAIN ST. (COR. JARVIS), WINNIPEG, MAN.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо до міри убрания, дітні плащі, зимові оверковти найновішої моди з доброї матерії і сукна по зменшеній ціні десять процент овушту. Заходіть до нас а переконаетесь. Запевнено роботу на означений час і за вдоволення румно. Частію прасуємо й надрядуємо.
A. СЮМА — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ПИТАЙТЕ ЗА ASCO
НАЙЛІПШІ ПІГУЛКИ НА СКОРУ ПОМІЧ.
Болі шкелють по ужиттю Аско. — Біль голови, простуда, ревматизм і жіночі болі — це відеркує Аско. Аско на складі ужиття — скорі до дальши. Зокрм неклітні. Питайте за Аско "Ді Бетер Тейблет" і всі аптеки або вишліть 10ц. по семеті.

ASCO PHARMACAL CO. MAN. 221 McDermot Ave., Winnipeg.
Можете їх купити в салі аптеки: SAFRIN DRUG STORE, EMPIRE DRUG CO., WHITE CROSS DRUG CO., Community Drug Store, Ideal Drug Store, P. SHANE'S DRUG STORE і у всіх добрих аптеках.

ПРЕГАРНА на нова українська машина до писання фірми "Портсбелл", разом з набором лише \$70.00 за готівку, або \$75.00 на сплату. На сплату треба зложити \$15.00 задатку, а решта по \$5.00 що два тижні. Маємо на складі англійські машини до писання, нові і ужиті, в цінах від \$20.00 вгору. Пишіть по наш ілюстрований ціник.
MODERN OFFICE APPLIANCES LIMITED, 247 NOTRE DAME AVE., WINNIPEG.

НАПРАВЛЯЄМО річного роду годинники по уміреновій ціні. За роботу гарантуємо.
F. MICHLAK, 575 Selkirk Ave., Winnipeg.

ВЛАСНИКИ АВТОМОБІЛІВ!
Ми спеціалізуємо в фендерах і радіаторнах, в направи, будові і владування. Роботу гарантуємо. Число телефону 53 233.
ПОСИФ РИХЛІВСЬКИЙ AUTO METAL WORKS, 895 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

БЛИЖАРНЯ. — Вставляємо і наставляємо фюрніси, робимо ривни й виконуємо всія бляхарські роботи. Робота гарантована. Ціни умірені.
Г. ГРАЖДАН, 849 Мейн Ст. Тел. 53 710 Вініпег, Помешкання на 245 Оттава Стріт, Іст Килдонан

МИ ПРОДАЄМО нові і ужиті автомобільні частини для всіх виробів кар, частини до тракторів, електричні генератори для великих владень батарей, пали, пугел і т. ін.
THE WESTERN AUTO WRECKING CO., Phone 55 757, Main St., Winnipeg, Man.

THE BUILDERS MUTUAL SUPPLY CO. LTD.
286 Chambers St., Winnipeg.
Спродані всякого роду будівельного матеріялу.
Phone 22 879—22 870

ПИТАЙТЕ ЗА ВОДОЮ KEL-OLA
Ми виробляємо 14 ріжних гатунок ВОДИ І САЛДІ.
ARCTIC DRINK MFG. CO., 862 Selkirk Ave., Winnipeg, Phone: 54 227

МЕКМОРЕЙ, МЕНМОРЕЙ І ГРЕЩУК
АВТОКАТИ — ПОВНОВЛАСНИКИ.
ГОВОРИМО ВСІМА СЛАВЯНСЬКИМИ МОВАМИ.
410 ELECTRIC RAILWAY CHAMBERS OFFICE PHONE: 26 821

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ У ВІННІПЕГУ
що заснована 1923 року вдовольє своїх комерсіумерів смачним хлібом. Питайте за нашим хлібом свого сторника. Виснавлені хліб для сторників на провінцію.
UKRAINIAN WORKERS UNION BAKERY, 626 Stella Ave. — Winnipeg, Man. — Phone 53 770

НАЙЛІПШИЙ ЛОМБЕР
В нас можна дістати всякого роду матеріял, який лиш потрібний до будови. Для фармерів даємо спеціальну ціну на всім. Купуючи в нас, ви дістаете певно вдоволення і гарантію. Пишіть в своїй мові до:
WINNIPEG LUMBER & FUEL CO., 362 JOHNSON AVE. — PHONE: 53 113 — WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'ЛЯ.
Колі ви потребуєте ліків, прийдіть або вишліть до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довір'я гідних лічних средств, а наші ціни є умірені. Держимо у себе також усі добрі і добре звіні оголошувани патентні медичини, шпитальні принадлежності і т. д.
SHANAS DRUG STORE, A. A. SHANAS, PROPRIETOR, 842 MAIN ST. Phone 56 213 COR. DUFFERIN